

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. II. 14 • Nr. 7 (2033)

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

LIETUVIAI !

Minint nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, šiemet ypatingai mūsų dėmesys krypta į pavergtąją Lietuvą. Praeitų metų bėgyje ten mūsų tautos pasipriešinimas okupanto priespaudai prasiveržė heroiška Kallantos ir kitų gyvybės auka: ten jaunimo masės nepabugo išeiti į gatves ir drąsiai šaukti "Laisvės Lietuvai"; iš ten ateina žinios apie tylią bet ryžtingą kovą už tikėjimo laisvę bei žmogaus teises ir prieš grėsiantį Lietuvos surusėjimo pavojų.

Šiuo metu taip pat atidžiai sekame pasiruošimus Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai, imdami dėmesin Vakarų nusistatymą konferencijoje siekti praversti uždangą, kad Vakarų idėjos galėtų laisva sklirti sovietinėje imperijoje, o ne legalizuoti Europos padalinimą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas su pagarba seka pavergtos tautos esamose sąlygose neišvengiamas pasipriešinimo okupanto priespaudai pastangas. Jis taip pat aukštai vertina kiekvieno lietuvių ar organizacijos įnašą į mūsų tautos laisvės kovą. Tačiau mes tikime, kad gyvenamasis momentas iš mūsų reikalauja ypatingų pastangų.

Tad Nepriklausomybės Šventės proga VLIKAS kviečia visas mūsų organizacijas ir visus, kurie save lietuviams laiko, atsiliepti į mūsų brolių laisvės šaukimą ir rasti kelią, kaip dar daugiau įsijungti į mūsų tautos išlaisvinimo darbą. Kviečiame visus bendradarbiauti su Vliku, kuris derins visą mūsų veiklą ir sieks, kad Lietuvos laisvės klausimas būtų gyvas visur, o ypač ten, kur svarstomi Europos ateities klausimai.

Mes tikime, kad daroje ir broliškame susiklausime yra mūsų darbų sėkmės laidas.

Vardan tos Lietuvos vienybės težydi!

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

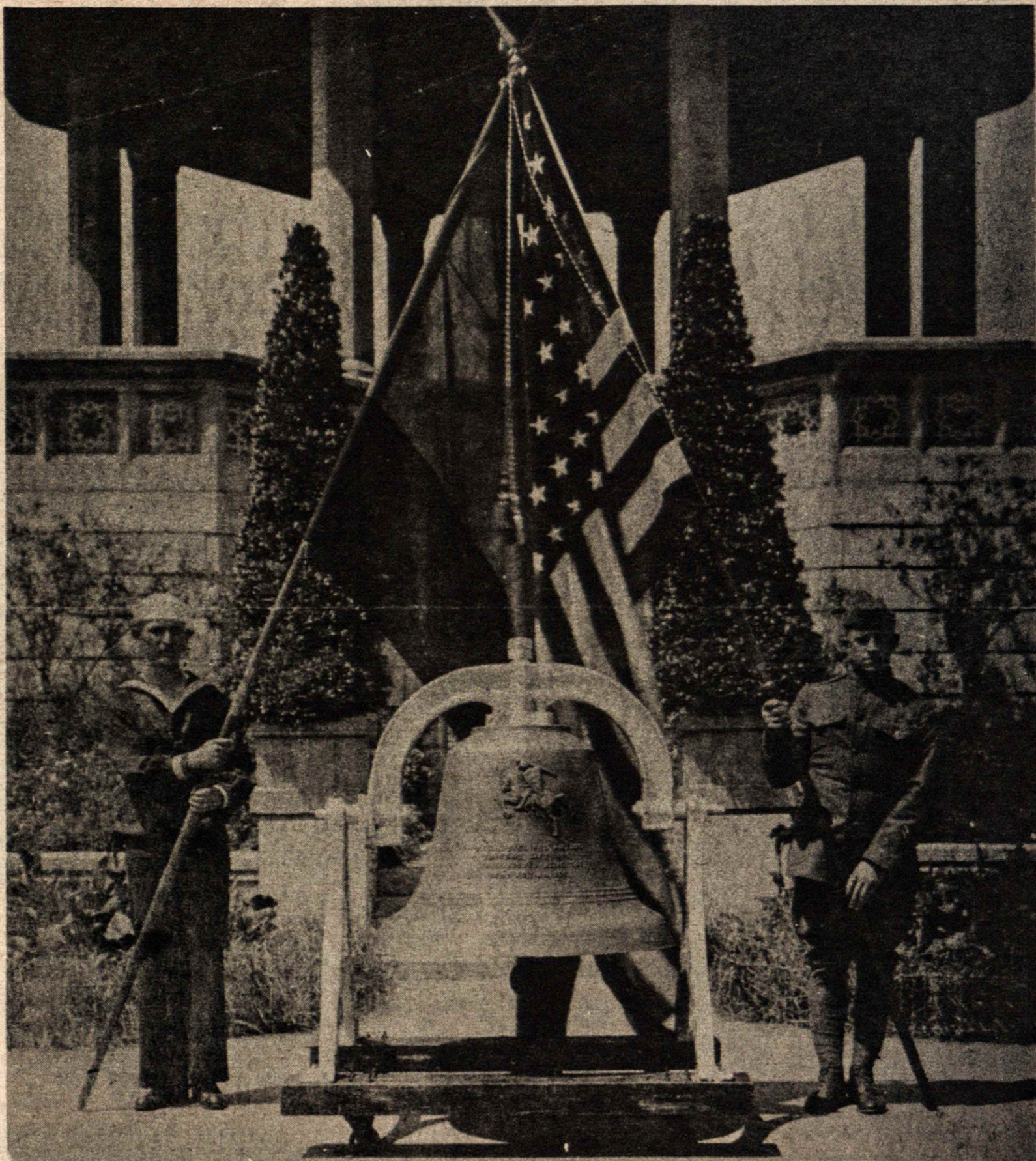
VLIKUI 30 METŲ

Šių metų lapkričio 25 d. sukanka 30 metų kai vokiečių okupacijos metu (1941-1944) Lietuvos politinių grupių ir kovos sąjūdžių vadovybės įsteigė Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

Okupantams keičiantis, Komitetas, kurio dauguma narių buvo Gestapo ikaikintų, negalėdamas beišsilaikyti Lietuvos pagrindų, karui baigiantis atsидūrė užsienyje. Jis, vadovaujamas aukščiausiais tautos idealais - PADĖTI TAUTAI ATKURTIS SAVO VALSTYBINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ - darbą tęsia toliau.

Karts nuo karto atsinaujindamas jaunomis pajėgomis, Komitetas viliasi ryžtingai veikti toliau, - kol bus galutinai pasiektas tikslas.

Šios sukakties proga, Vlikas nutarė išleisti apie save leidinį, kurį parąšyti apsiėmė sekretorius Stasys Dzikas. Manoma, kad leidinėlis galės tarnauti visuomenei ir liuanistinėms mokykloms kur einamas visuomenės mokslas. (Dvidešimtmečio sukakčiai buvo išleista anglų kalba knyga - TWEN-

Laisvės Varpas Amerikos lietuvių padovanotas Lietuvai

DĖL EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJOS

• EUROPOS saugumo konferencijoje Sovietai ir jų satelitai bandys nusiginklavimo klausimą išplėsti, kad dalyvautų anot jų visos suinteresuotos Europos valstybės, o taip pat JAV ir Kanada. Maskvos notijoje Šiaurės Atlanto valstybių sąjungos nariams sakoma, kad šiuo reikalu pasitarimuose turi dalyvauti be kitų Bulgarija ir Rumunija, o vėliau prisijungtų ir kitos

valstybės. Maskva siūlo pasitarimus perkelti iš Genevos į Vieną. Spėjama, kad čia yra vienas nutarimų užsienio reikalų ministerių, prieš savaitę konferavusių Maskvoje.

Vakarų valstybių nusistatymu tuose pasitarimuose turėjo dalyvauti tik Sovietų Sąjunga ir Rytų Vokietija, Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija. Vakarus turėjo atstovauti JAV, Anglija, Vak. Vokietija, Olandija, Belgija, Luksenburgas ir Kanada. Tuo būdu matome, kad Maskva stengiasi savo bloko įtaką

būsimoje konferencijoje kiek galima labiau sustiprinti. Iš viso ko sprendžiant būsimoji konferencija sudarys areną karštomis diplomatinėmis kovoms.

AMERIKOS PREKYBA SU SOVIETAIS DIDĖJA

JAV prekybos ministerija praneša, kad 1972 metais, Sovietai buvo pats didžiausias prekybos partneris.

Per 11 mėnesių prekyba su Sovietais trigubai padidėjo ir pasiekė 532 milijonų dol. apyvartos. Į tą skaičių neįeina grūdai.

TY YEARS' STRUGGLE FOR FREEDOM OF LITHUANIA - kurią tada paruošė Juozas Audėnas.

VIENINGOJI LIETUVIŲ TAUTOS VALIA

Pačiu tamsiausiu Pirmojo pasaulinio karo metu Vilniuje sužibo Lietuvai laisvės kibirkštis. Joks asmuo, jokia srovė negali savintis nuopelną kad davė mintį įkurti Lietuvos Tarybą. Tai buvo visų lietuvių visuomeniniame gyvenime pasireiškusių srovių ir partijų vieningas troškimas.

Jeigu sprendžiant ano laiko aktualius klausimus pasireiškėdavo skirtumai ir nelemtai pikti ginčai, kurie pasibaigėdavo kartais skilimais ir protestais, tai vienu klausimu visi, kas dalyvavo anais laikais Lietuvos Taryboje buvo visiškai vieningi. Visi siekė Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Ne pagal visus demokratijos priimtus nuostatus bei formalumus Lietuvos Taryba veikė. Bet tuo metu visi jautė, kad turi pilną lietuvių tautos mandatą daryti didįjį sprendimą ir skelbti Lietuvos nepriklausomybės aktą.

Vasario 16 dienos Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją surašė popieriuje ranka, priklausanti vienos partijos žmogui. Tačiau pagrindinė mintis priklausė visiems.

Didžioji drąsa skelbti pasauliui, kad Lietuva reiškia valia nepriklausomai sukurti valstybę, gimė ir subrendo ne iš karto. Pakilo Jono Basanavičiaus "Aušra", suskambėjo Vinco Kudirkos "Varpas", o 1905 metų Rusijoje kilusi revoliucija pagelbėjo Lietuvai išaugti naujoms jėgoms, kurios panaudojo susidariusias sąlygas savo tautos laisvinimui.

Lietuva budo. Ir jos atgimimas buvo giliai demokratinio pobūdžio. Lietuvių tautos atgimimui buvo svetimas šovinizmas. Lietuviai tauta sau laisvės trokšdama, nesirengė bet kurios kitos tautos skriausti, o siekė įgyvendinti teisėtumą ir visų piliečių lygybę prieš įstatymus. Lietuvis patyręs daug skriaudų ir persekiojimų, supratęs kiekvieno žmogaus troškimą siekti laisvės ir

PROPAGANDA PRIEŠ AMERIKĄ MASKVOJE

Maskva televizijoje rodomas ypatingai grežtos propagandos prieš Ameriką filmas. Filmas pavadintas "Washingtono korespondentas". Ten Amerika pavaizduota kaip nuožmios prievartos šalis, kur nė vienas gyventojas nėra saugus. O jau pasižymėję visuomenės veikėjai, tai jau būtinai paslaptingų žudikų sunaikinami.

Viešuose pareiškimuose sovietų vyriausybė stengiasi padaryti santykius su Amerika kiek geresnius, bet iš kitos pusės Kremlui, matyt, nesinori išugdyti tikrų draugiškų santykių su Amerika. Atrodo, kad simpatijos Amerikai ten laikomos pavojingomis.

Neatrodo padoru, kai sovietai rodydami šypsenas Washingtonui, čia pat stengiasi šią šalį įvairiomis priemonėmis šmeižti gerbūvio.

Vasario 16 aktas pradėjo naują epochą Lietuvos gyvenime. Nuo tos reikšmingiausios datos praėjo jau 55 metai ir per tą laiką spėjo išaugti ir subręsti naujos kartos lietuvių tautos žmonių, kurie neatsižvelgdami į tai kokios žlauros šiandien gyvenimo sąlygos, niekada nesusitiks gyventi svetimųjų priespaudoje ir visada sleks sugrąžinti Lietuvai laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Vasario 16 aktas stiprina mus visus ir įgalina nenustoti vilties, jog grįš Lietuvai laisvės laikai.

Nepriklausomas valstybinis gyvenimas išauklėjo naują lietuvių, kurs ir šiandien nesilenkia didžiariui pavergėjui, nebijo jo žlauros keršto ir panaudoja visas jam prieinamas priemonės pareikšti protestą ir parodyti pasauliui lietuvių tautos pasiryžimą atsipalaiduoti nuo svetimo jungo.

Vasario Šešioliktosios šventė sujungia visus lietuvius. Įvairiose šalyse, visuose kontinentuose, kur tik yra daugiau lietuvių, Nepriklausomybės deklaracijos diena lietuviams buvo ir bus didžiausia ir brangiausia tautinė šventė.

ir niekinti. Tam reikalui panaudojamas kinas ir televizija. Tuo tikslu gaminami filmai Amerika parodo neišpasakytai šlykščiomis spalvomis, kas neabejotinai sovietų piliečių tarpe sukelia, tik pasibaurėjimą. Ypač stiprus esti sovietų piliečių išpuodžiai nuo tų filmų todėl, kad jie neturi tikrų informacijų ir priversti maitintis agitpropo gaminama makulatūra. Šioje srityje pasižymėjo ne tik kalbamas filmas "Washingtono korespondentas", bet ir dažnai besisvečiuojančio Amerikos kontinente poeto Evtušenos veikalas "Laisvės statulos šešėlyje". Greta to sovietai taip pat stengiasi pavaizduoti ir Prancūzijos gyvenimą. Šis kraštas jau visai kitose šviesoje parodomas. Draugiški santykiai su Prancūzija ir dabartine jos valdžia sovietams diktuoja pastangas prisigerinti prancūzams. Maskvoje rodomi filmai vaizduoja Paryžiaus ir Marselio gyvenimą rūžavomis spalvomis. Maskvos žiūrovas mato ekrane idilines scenas, stebi gražiai žaidžiančius vaikus, mato puikius parkus ir nuotaikingas gatvių scenas. Ten ir karveliai puikiai atrodo ir gatvių pardavėjai tokie simpatiški, su savo puikiomis gėlėmis ir išpuodingai pateiktais tropikų vaisiais. Čia pat skamba populiarios prancūzų dainelės ir linksma muzika. Okai rodoma Amerika, tai ten pilna pasibaurėjimo vertų lūšnų, skurdo ir vargo scenų. O kad dar baisiau pasidarytų Maskvos žiūrovui tuojau pat rodomos pasibaisėtinos šiaurės Vietnamo bombardavimo scenos. Ir vėl Amerikos nusikaltėlių pasaulis ir vėl policijos medžioklės miniomis siaučiančių nusikaltėlių.

Tad Kremliaus vadų šypsenos nublunka, pažitūrėjus į šias scenas.

**MENAS LIETUVOJE
TURI TARNAUTI
PARTIJOS IR
VALSTYBES
JUBILIEJAUS
RYŠKINTI**

Lietuvos dailininkai, pabrėždami kūrybinį augimą

ir meninę formą, metodiškai kovojo prieš jiems brukamus siužetinius-teminius kūrybos reikalavimus. Tai prisipažįsta Lietuvos kultūros ministeris L. Šepetys, straipsnyje išspausdintame Maskvos žurnale "Iskutsvo". Šepečio žodžiais:

"...Tapytojai kurį laiką tenkinosi išoriniais plastiniais ieškojimais, formalių kolorito problemų gvildenumi ir t.t. Esant tokiai situacijai, netgi pasireiškė tam tikros, atseit laiko reikalavimais pagrįstos koncepcijos, kurių vieną salygiškai būtų galima pavadinti 'minimalizmu', o kitą - 'antitemišku'". Atsirado nuomonių, kad, girdi, bendras dailės vystymasis, pasireiškias konkrečiais darbais, jų skaičium, tematikos ryškumu, yra menkareikšmis meninio gyvenimo aspektas. Vienintelis svarbus aspektas - pačių dailininkų kūrybinis augimas. Kartu su tuo teigta, kad kiekvienas paveikslas, nepriklausomai nuo temos visuomeninio gilumo, vien savo menine forma, esą, galės pakilti iki siužetinės-teminės tapybos lygio.... Faktiškai imtasi kampanijos prieš siužetinį-teminį paveikslą".

Tuos savo menui ir individualybei ištikimų dailininkų teiginius Šepetys pasmerkia kaip "melagingus" ir "žalingus". Jis atmeta ir "prasimanymą, kad lietuvių tarybinei tapybai siužetinis teminis paveikslas tariamai nesąs

organiškas". Iškelia jis tapytojus, kurie aktyviai reaguoja į tikrovės visuomeninius reiškinius" ir kuria paveikslus "didiesiems mūsų partijos ir valstybės jubiliejams' minėti"-t.y., propagandistus. Šepečio straipsnis nežada gero lietuvių daili. Išvertus jį iš partinio žargono, tai perspėjimas lietuvių dailininkams grįžti prie stalininės propagandinės tapybos.

AGITUOTI REIKIA MOKĖTI

Aprašinėdamas savo išpuodžius iš Anglijos ir Londono, Jonas Gričius "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (Nr. 1, 1973) tarp kitko sakosi pakliuvęs į muzikalinį vaidinimą "Jesus Christ Superstar".

"Šis miuziklas", rašo jis, - "atviras agitacinis spektaklis. Kitas dalykas, kas ir už ką agituoja. Tačiau viskas daroma nepaprastai įtaigiai, talentingai, pasitelkiant gerą muziką, šiuolaikinę scenos techniką, pirmaklasius atlikėjus. Tai šiuolaikinė misterija, biblijos legenda, parašyta su priderama pagarba šiam pasaulinės literatūros šedevrui, nors tekste nemaža ir šios dienos aktualijų... Įspūdingas spektaklis, pasakyčiau pamokantis - agituoti reikia mokėti."

• Laird JAV gynybos sekretorius išeidamas iš tarnybos spaudai pranešė, kad Amerika pakankamai teikė P. Vietnamui pagalbos ir šis kraštas dabar gali apseiti be tolimesnės JAV pagalbos ir tvarkytis patys.

Nepriklausoma Lietuva

*Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!*

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRENAS

Dr. B. Vencius neseniai miręs New Yorke, kuris buvo vienas žymesniųjų lietuvių veikėjų senaisiais laikais.

K. Yakutis baritonas geru pasisekimu koncertuoja Amerikoje.

● **GEE LONGO** mieste, Australijoje, labiausia pasižymėjusiu sportininku išrinktas lietuvis sportininkas Kęstutis Obeliūnas. Jis yra lietuvių sportininkų treneris ir populiarius australų tarpe.

● **NAVINKŲ KAIME**, Suvalkų trikampyje, buvo lietuvių jaunimo sąskrydis, kuriame dalyvavo iki 500 mokyklinio jaunimo. Buvo sportinės varžybos, meno ansamblių pasirodymai. Taip pat buvo ir lietuviškų tautinių dirbinių paroda.

● **FRANK LAVINSKAS** iš Long Island City sulaukė 87 metų. Jis yra didelis lietuviškos spaudos remėjas ir, kas svarbiausia, turi nepaprastai didelį lietuviškų laikraščių gerai tvarkomą rinkinį. Ten esama nemaža retų ir labai vertingų, kitur niekur nerandamų, leidinių.

● **"GRANDIES"** tautinių šokių ansamblio išvykai paremti Chicagoje Jaunimo Centre įvyko vakarinė, susirinko 230 svečių ir kiekvienas sumokėjo po 15 dolerių. Tai graži parama jaunimui.

Solistė Gina Čapkauskienė savo plokštelės išleidimo proga buvo Montrealio menininkų iškilmingai pasveikinta. Greta dainininkės teikia gėles vienas iškilnių organizatorių.

LPL Gyd. S-gos pirm. su Melbourne gydytojais. K. Zdanis, svečias A. Stankus, E. Patrikaitė-Šurnienė, Sg. pirm. dr. Ferdinandas, V. Kaunas, J. Petraitienė. Stovi: Z. Martinkus, Iz. Kaunas, V. Didžys, B. Jarašius ir A. Staugaitis.

Kristijono Donelaičio Aukštesniosios ir Žemesniosios mokyklos Chicagoje mokytojų taryba.

Detroito L. namuose įvykusios Klaipėdos krašto atvadavimo akademijos metu apdovanotieji Šaulių S-gos žymniais ir jų tarpe garbės svečiai. Sėdi iš k. Stasys Šimulūnas, Petras Bliūdžius, kun. Alfonsas Babo-Čiurlionio galerijos direktorė dail. V. Balukienė su savo vyru nas, gen. Jonas Černius, Juozas Augaitis ir Bronius Tatarūnas. Stovi: Kazys Špakauskas, Robertas Selenis. Stefadr. G. Baluku (dešinėje) ir dail. J. Daugvila. Kaunellenė, Rasa Biliūnaitė, Regina Juškaitė, Vincas Tamošiūnas ir Alfonsas Ziedas.

GRIŽĘ IŠ VILNIAUS VAIKAI TYLI

Kas met vis daugiau tautiečių ryžtasi vykti į Sovietų Rusijos užimtą Lietuvą. Vieni jų tenori pamatyti ir lyg atsisveikinti, su savo artimaisiais, kiti gi remia nuolat varomą Maskvos politiką, kad mes patys lietuviai pripažintume, jog mūsų tėvų kraštas jau yra Sovietų Rusijos ne vien prarytas, bet ir suvirškintas.

Pereitą vasarą Sovietų Rusijos agentams, mūsų frontininkams moraliai ir materialiai remiant, pavyko pirmą kartą suorganizuoti vaikų stovyklavimą pionierių stovykloje Lietuvoje. Tėvai frontininkai, vaikai ateitininkai, sugrižę šoka mums į akis, kad vaikų stovyklavimas komunistų stovykloje, jiems jokios žalos nėra padaręs...

Šiomet norima suorganizuoti ir nuvežti iš čia į komunistų stovyklą 200 lietuvių vaikų. Šiuo tikslu Chicagoje lankosi ir iš Washingtono Sovietų Rusijos ambasados pareigūnai. Lietuvių vaikų, norinčių vykti ir pagyventi Sovietų "rojuje" atsirastų ir daugiau, bet kai kurie tėvai abejoja, o jeigu vaikeliai apsispręs nebegrįžti ir liks mūsų tautos žudikų eilėse... Juk palenkti jaunus medalius yra lengva, o pardavus vaikelius komunistams, kelio atgal jau nebus... Kaip adv. Butkus, kad sako, kaip lengva iš laisvo krašto komunistams yra varyti savo propagandą... Jug vaikeliams, kaip ir suaugusiems, neleidžiama aplankyti savo gimines ir pamatyti, kaip jie gyvena, bet visą stovyklavimo /o suaugusiems jų buvimo Lietuvoje/ laiką, jiems yra pompuojama komunistų propagandą, jie vežiojami, jiems rodomos ir aiškinamos komunistams naudingos vietovės.

Komunistų propagandos ir grąsinimų paveikti, grįžę iš Lietuvos daugumoje tyli. Retas kurs susigaudo pažadų, kad Lietuvoje jų giminėms bus geriau ir čia gelbėti komunistų propagandistams, kai kas ir atvirai pasakoja. Jeigu vežiesi ką daugiau, negu leistina, tai muitininką - e turi patepti ir tavo bagažas praeina. Jeigu

Vilniuje nori iš grupės pranykti ir velturi tepti, o jeigu esi čia koks biznierių ir doleriai tau ateina lengviau, tai gali ir palydovą gauti. Taip pat gauni palydovą, jeigu pasižadi, kad čia sugrižęs bendradarbiausi su Sovietų S-gos agentais.

Kuriems pavyksta iš grupės atsiskirti ir pavažinėti po kraštą, tai gauna susidaryti vaizdą, koks maždaug gyvenimas Lietuvoje. Sunku rasti šeimą, kad nebūtų nukentėję nuo rusų ir ją nekeiktų. Mūsų partizanų kapai daugumoje garbingai užlaikomi ir prižiūrimi. Labai daug lietuvių yra rusų išžudytų, bet nemažai neteko savo artimųjų ir žudėsi dėl nepakenčiamų gyvenimo sąlygų. Susirašinėjimas su užsieniu laikomas nusikaltimu. Švenčių ir visokių progų sveikinimai, daugumoje neatiduodami adresatams, bet sunaikinami. Lietuvoje sparčiai vykdoma butų statyba, bet dar sparčiau eina rusų kolonizacija ir lietuviui Lietuvoje gauti butą reikia būti geru komunistu, bet ir gavus butą, naujai pastatytuose kvartaluose, malonumu nėra. Kai vėjas pučia į lauko sieną, tai kambariai labai šalti, o kai lyja, tai per sienas teka vanduo ir reikia skubiai nuo sienos atitraukti lovas ir kitus baldus ir semti kambaryje atsirančią vandens klanus...

S.P.

POPIERIUI - KOKYBĖS ŽENKLAS

Kokybės ženklas suteiktas dviem Petrašiūnų popieriaus fabriko gaminiams. Aukščiausios atestacijos susilaukė įmonės specialistų sukurtos popieriaus rūšys, naudojamos "Didžiajai tarybinei enciklopedijai" ir "Pasaulinės literatūros bibliotekos" leidiniams spausdinti.

PALANGOJE

Palanga jau gyvena ateinančios vasaros rūpesčiais. Populiariausiame Lietuvos kurorte bus kai kurių naujovių. Poilsiautojai, pavyzdžiui, galės pasinaudoti gydymu paplūdimiu. Čia jie ras nuolatinę gydytojų kontrolę.

Lietuvos universiteto baigusieji, savo fakultetų spalvų juostomis pasipuošę: iš kairės: Humanitaras, Ottawos Un-to vicedekanas, profesorius Dr. Antanas Paplauskas-Ramunas; inžinierius Petras Daunius; humanitarė Liuda Daunienė; hum. Dr. Henrikas Nagys, teisin. Dr. Stasys Bačkis, diplomatas buvęs L. Pasiutinis, Prancūzijoje, dabar L. Pasiuntinybės Patarėjas Washingtone, med. Dr. Juozas Sungaila, Toronto, LKMA Žid. pirm. human. Dr. Marija Paplauskienė-Ramunienė, LKM Akademijos Ottawos Židinio pirmininkė; teis. Vytautas Meilus, vienas iš pirmųjų emigrantų Kanados diplomatinėje tarnyboje; dirbęs Japonijos ir Ispanijos Atstovybėse; inž. Dr. Algirdas Jurkus, LKMA Ottawos Židinio sekretorius, inž. Albinas Paskevičius, architektas Vytautas Trečiokas, kun. Dr. Viktoras Skilandžiūnas, Židinio vicepirmininkas.

LIETUVOS UNIVERSITETO AUKSINIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

Ottavos Universiteto patalpose.

Minėjimo prezidiumas. No. 1. Iš kairės Dr. Antanas P. Ramunas, Pedagoginiu Mokslu Fakulteto vicedekanas, pristato LKM Akademijos minėjimo prelegentą, Dr. S. Bački.

Dr. Henrikas Nagys, poetas-laureatas, pedagogas, kultūrininkas kalba apie Lietuvos Universiteto sukaktį.

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono Patarėjas, Dr. Stasys Bačkis kalbėjo apie LKM Akademiją.

Dr. Marija P. Ramunienė LKM Ottawos Židinio pirmininkė, atidariusi minėjimą:

Kalbėjo apie Kultūrinės veiklos svarbiausius atliktus darbus, rinkimą ir išleidimą istorinių dokumentų ir toliau kolektyvinį savo istorijos rašymą.

Kalbėjo kun. Dr. Viktoras Skilandžiūnas, Židinio vicepirmininkas.

Dr. Juozas Sungaila, Toronto LKMA Židinio pirmininkas, sveikino dalyvius minėjimo proga. Dar sveikino: Ottawos Apylinkės pirmininkas, mokytojas Viktoras Prisčepionka; inžinierius ir

architektų S-gos Ottawos skyriaus pirmininkas, inž. Albinas Paskevičius.

Minėjimo salėje surengta LKMA ir L.Un/ to leidinių parodėle.

Raštu sveikino L. Profesorių S-gos pirmininkas, prof. generolas Stasys Dirmanta buvęs L. Un-to Statybos Fakulteto Dekanas, buvęs L. Vyr. Apsaugos Ministeris, LKMA Narys - mokslininkas, prof. Juozas Brazaitis, buvęs Laikinosios Lietuvos Vyriausybės Ministeris Pirmininkas, Švietimo Ministeris.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Vieni minėjimo dalyviai buvo pavaišinti vynu.

Vėliau Ramunų namuose buvo priėmimas LKMA nariams, L. Universiteto baigusiems beigi svečiams.

Dalyvis.

KOMPOZITORIUS APGYNĖ DAKTARATĄ

Šiomis dienomis Leningrado Valstybinės konservatorijos mokslo tarybos posėdyje kompozitorius Julius Juzeliūnas apgynė meno mokslų daktaro disertaciją "Akordo sandaros klausimu". Joje auto-

rius, remdamasis savo ilgamete pedagogine bei praktine kūrybine veikla, analizuoja šiuolaikinės muzikos priemonių ir nacionalinio savitumo santykio problemą. Disertanto oficialieji oponentai meno mokslų daktarai, profesoriai A. Dmitrijevas, G. Tigranovas ir LTSR Valstybinės konservatorijos profesorius S. Vainiūnas aukštai įvertino J. Juzeliūno disertaciją.

FOTOGRAFIJOS MENO FAKULTETAS

Liaudies universitete pradėjo veiklą fotografijos meno fakultetas. Pirmajame naujojo fakulteto užsiėmime klausytojai susipažino su nuotraukų kompozicija.

Fotografijos meno fakultetas Šiaulių liaudies universitete - pirmasis Lietuvoje.

O Naujuose Pašilės žemės ūkio mašinų gamyklos korpusuose sumontuotos technologinės linijos. Per metus jos duos produkcijos maždaug už du milijonus rublių. Pirmojo šių metų ketvirčio pabaigoje čia bus pradėtos gaminti automobilių, ekskavatorių, traktorių

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Prez. Nixonas spaudos konferencijai.

AMERIKOS DEZERTYRAI NESULAUKS LENGVATŲ

Baltuosiuose Rūmuose spaudos konferencijoje prezidentas Niksonas tvirtai pareiškė, kad dezertyrams ir vengusiems karo tarnybos Vietnamo karo metu amnestijos negali būti. Pasislėpusieji užsienyje, žinoma, gali grįžti į namus. Bet jie turės atsakyti teisme už veikiančių įstatymų peržengimą. Prezidentas pasakė:

- Suprantama, aš galiu žmogaus, padariusio

klaidą. Mes visi padarome klaidų. Bet mes visi už savo klaidas ir atsakome. Taip yra gyvenime. Karas pasibaigė ir daugelis amerikiečių sumokėjo aukščiausią kainą savo tėvynei. Vieni neteko gyvybės, kiti kentėjo nelaisvėse. Amnestija reikėtų dovanojimą. Mes negalime dovano tiems, kurie pabėgo į Kanadą arba Švediją. Jei karo dalinių tarnyboje žmonės kentėjo, tai turi kentėti ir tie, kurie neteisėtai paleido savo pareigą savo gimtajam kraštui. Jie nusizengė šalies įstatymams.

Manoma, kad Kanadoje yra pasislėpusių nuo karo tarnybos tarp 40,000 iki 70,000 amerikiečių. Švedijoje tėra tik 400 karo dezertyrų. Taip bent pranešė Stockholmo vyriausybė.

MARK SPITZ PARDAVINĖJA SKUTIMOSI MAŠINĖLES

1972 m. vasarą Muncheno olimpiadoje, Vokietijoje, nepaprastai pasižymėjo amerikiečių plaukikas Mark Spitz, septynius kartus dalyvavęs olimpinėse varžybose ir visus septynius kartus laimėjo aukso medalius ir visus septynius kartus pagerinęs pasaulio rekordą.

Pasaulyje iki šiol, be rodo, nėra buvę tokio nuostabaus sportininko, ir pamatuotai jis buvo labai garbinamas, ypatingai europiečių.

Kilme Mark Spitz yra žydas, anksčiau galvojo būti dantų gydytoju. Jam sugrįžus į JAV - es buvo daug spėliojama, ką jis darys, kuo versis po tokių nuostabių sportinių laimė-

Patį Vilniaus "Tiesa" netyčia parodė būdingą sovietinių geležinkelio kasdienybę. Z. Jonutis / kažin ar tai tikra pavardė, ar psevdonimas / rašo:

"Į Vilniaus stotį ateina vagonai prikrauti vyno statinėse ir degtinės bonkose. Tokius paprastai lydi tam tikri palydovai, siunčiami iš vyno ar degtinės gamyklų. Jie dažniausia sukalbami. Jei geležinkelietis pakišą savo indą, kibirėlį, arba arbatininką, tai palydovas žodžio netaręs jį sklidinai pripildo vyno ar degtinės. O jei toks palydovas nerangus ir nesupranta, kad geležinkelietis irgi nori išsigerti, tai kas tada? Geležinkeliečiai turi daug būdų, kaip paveikti tokius neišmanėlius palydovus. Vagonas gali būti nustumtas į tolimą kertę ir ten išstovi savaitėmis. O kartais toks vagonas kažkodėl stūkteri į besiformuojanti naują traukinį. Pane-

jimų. Pora ar keletą kartų gerai pasirodė televizijos programose, sukeldamas gausių plojimų.

Ir koks buvo nustebimas, kai spaudos atstovai gavotelegramas, kviečiančias atvykti į prabangų restoraną (tuo nereikia stebėtis, nes spauda kviečiama tik į pačius geriausius restoranus) Beverly Hills - turtingoje Los Angeles dalyje, ir patirti apie Mark Spitz sutartį ir jo naujo darbo pradžią.

Jis pasirodė labai moderniai apsirekęs. Paaikėjo, žymusis sportininkas pasirašė sutartį su Schick kompanija, gaminančia elektrines barzdoms skusti mašinėles, ir moterims kojų plaukams prietaisus. Skutimosi kompanijos viršininkų buvo išgarbintas, su juo pasirašyta ilgametė sutartis, jam paskirtas prabangios patalpos ištaigingame rajone. Atminimui visi spaudos atstovai apdovanoti Shick kompanijos elektriniais skutimosi mašinėlėmis.

Keista situacija. Jis puikus sportininkas, bet gali būti prastas biznionierius. Pagyvensime, pamatysime.

Alg. G.

KAS DEDASI VILNIAUS GELEŽINKELIO STOTYJE

rių stotyje jau keli vagonai tuo būdu nukentėjo. Jei romo pilnas vagonas neturi palydovo, tai mitriai pakeičiama plomba, durys atidaromos ir keletas dėžių su romo patentu geležinkeliečiams. O kad kiti geležinkeliečiai, matydami išsigėrusius draugus, tylėtų, reikia dar kartą atidaryti "links-mo" vagono duris ir dar keletas dėžių su romu iškeliauja kitiems geležinkeliečiams.

Pasirodo Vilniaus geležinkelio stotyje tokia tvarka, kad už panašių prekių saugumą niekas neima, atsakomybės. Prie vagono siųsti palydovą daug kaštuoja. Bet kitokios išeities nėra.

"Tiesos" reporteris Jonutis tyčia nuvyko į stotį ir bandė visą reikalą iš-tirti. Partiniobiuro sekretorė Lidija Gurenko kalbamam straipsnyje suminėta daug pavardžių, bet visos rusiškos, lietuvių nepasitaikė / visai šalta "Tiesos" reporteriui paaiškino, kad šis reikalas turi menką pagrindą. Ji sakėsi, jog kiekvieną rytą ji sušaukianti visus pradedančius darbą geležinkeliečius ir aiškinanti jiems vidaus ir užsienio politikos aktualius įvykius. Bet ji nepastebėjusi nė vieno girto. Ir nėvykėlis Jonutis paskubėjo, kaip sakoma, nieko nepešęs išsinešdinti.

AUSTRALIJA IR JAV

Prieš kiek laiko Australijos laivų iškrovėjų unija buvo paskelbus boikotą Amerikos laivams. Tai buvo protestas prieš Vietnamo vykdomus bombardavimus. Dabar šis boikotas atšauktas. Manoma, kad Amerikos darbininkai irgi norėjo australams paskelbti boikotą. Toje srityje jau buvo padaryti tam tikri žygiai.

Australijos vyriausybė keliais atvejais buvo padarius nedraugingus Amerikai pareiškimus. Greičiausia Washingtonas padarė griežtą išpėjimą, nes Australijos spauda rašo, kad ministerių kabineto nariams pasiūlyta susilaikyti nuo Amerikos politinių žygių komentavimo. Jei bus reikalinga,

tik vienas užsienio reikalų ministris galės tarptautinės politikos klausimais pareikšti savo nuomonę. Australija neabejotinai bijo galutinai pabloginti santykius su Amerika. Jei pasitaiko momentų, kada Australija gali būti nepatenkinta Amerikos politika, tai aplamai būtinai reikia stengtis šiuos santykius išlyginti, pareiškė užsienio politikos vadovas.

Australijos vyriausybė dabar sudaro darbo partiją ir vyriausybė esanti patenkinta prezidento Niksono užsimojimu užmegsti ryšius su komunistine Kinija. Šis žygis prablaivinės politinius akiračius tolimuose rytuose.

Aplamai šiuo metu Australija eina nauja kryptimi. Vienas svarbiųjų jos vyriausybės sprendimų, tai privalomos karo tarnybos atšaukimas.

PIRMUTINIS

ADMIROLAS LIETUVIS

Brooklyne gyvenančių Antano ir Elenos Kairių sūnus, gavęs dantų gydytojo diplomą New Yorko universitete, tarnaudamas JAV karo laivyne, pasiekė admirolo laipsnį.

Jaunasis dr. Anthony A. Kaires nuo gegužės 6, 1971 metų turi admirolo laipsnį, kurį patvirtino JAV prezidentas R. M. Nixon.

Jo vyresnioji sesutė, Ona Kairytė - Ginkuvienė gyvena Brooklyne.

● VIOLATION of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania - a Report for 1972. Tokiu vardu pasirodė leidinys, kuriame išdėstyti Kremliaus įvykdyti žmogaus teisių pažeidimai Lietuvoje praeitais metais. Šis leidinys išplatintas žymiųjų politikų tarpe, o taip pat įtrauktas į daugelio universitetų miestų ir valdžios išlaikomas bibliotekas.

● LOS ANGELES mieste buvo surengtas simpoziumas, kuriuo metu buvo nagrinėjamos lietuvių jaunimui rūpimos problemos: Bendradarbiavimas su pavergtu kraštu. Jaunimas laisvės kovoje ir bendruomenės dalyvavimas politinėje srityje.

Amerikos dezertyrai Montreolio kavinėje svarsto savo netikrą būklę.

TILTAI

Tiltai – kaimas Trakų srityje Lieponių apylinkėje. Artimiausias keltas – iš Valkininkų arba Klepočių stotelės – 6–10 km į šiaurę. Per pušynėliais apsuptą slėnį teka Merkio intakas Geluža. Už pievų, kultūriniais plotais paverstų 500 hektarų pelkių, dunkso Žvingeliškių miškai. Kaimas – gatvinis.

Pradėsime nuo legendos.

Girdi, dzūkai nuo Ūlos, Katros ir Pelesos už kelių dešimčių varsnų nuo senolių žemės gavo šimtamčio miško gabalą, kuriame visas kaimas galėjo išsistiekti. Išverskit pušis, ištraukit egles palei Gelužos upelį. Išdeginkit krūmus javui. Susikirskit trobas ir gyvenkit! Bet pažvelgė dzūkai į briedžių, meškų, medaus pilną girią. Pagallo jiems varinių pušų, tiesių kaip žvakės eg-

lių. Kur bitės dreves suras, kur moterys ir vaikai baravykus rinks. O šaltimais rūkais tvino neaprepiamos pelkės. Virė šalti balų geležies rūdos šaltiniai, puvo ir trūnijo beržų stuobriai. Tik kelios salelės tarp lieknų kyšojo. Ant jų dzūkai ir nutarė kaimą "subudavoti". Kadagiais rėšo berželius, darė plautus. Skandino juos marmalynėje. Rito kelmus ir akmenis. Tiltais sutvirtino saleles. Jaučiai nuo Kalvių

ir Lieponių žvirgždynų vežė smėlį, Pranyko dalis raisto, kalva iškilo, viržiais apaugo. Taip buvo išsaugota giria. Ištempė tuomet vyrai odines dumples. Nusikalė kirvius. Ir per vieną vasarą pastatė svirus ir kluonus, tvartus ir diendaržius. Išraižė gonkus, lelijomis ir tulpėmis išpuošė langines. Kai gervės apsuko ratą virš pelkių, auksarankiai dailidės sumetė kirvius į Gelužos sietuvą. Sumetė ir pasakė: "Nėra, nebuvo ir nebus niekur kitur tokio kaimo! "Payadino jį Tiltais, nes ant lieptų supilta kalva – kaimavietė laikėsi ir stovėjo.

Anūkai šios legendos jau nebežino. Pelkės vietoje, beveik pusės tūkstančio hektarų plote, nusidriekė laukai, kultūrinės pievos, kuriose penkiskart iki pat šalnų šienaujamas atolas.

Jų pavadinimas – visai prozaiškas: Tiltų kultūrinės pievos. Todel verta pasikviesti Tiltų kaimo senbuvį, jau į aštuntą de-

šimtį įkopusį Stanislovą Lebednyvą, ir nueiti pievomis iki pat Žvilgeliškių miškų.

Va, šičia, kur lyg atminimui paliktos žvalgosi trys eglės, tvyrojo Strielčiaus raistas. Čia tetervinai "burbulynės katilą" tarp berželių užkurdavo. Perkūno oželiai meken-davo. Naktimis balų apuokai ūbūdavo. Medžiokliai palapinėse laukdavo rubino karūnomis pasidabinusių peštukų. Ir žiemą tetervinius iš raisto pakeldavo. Tad ir prigijo raistui Strielčiaus vardas.

O ten, kur viduvasariais tamsesnė žolė ūgteli ir pro raudonos pievos dobilus vis teik prasimuša gintarinė karalienė – laiboji vingiorykštė, Gervabrastė buvusi. Perėjo čia dzūkų laimės paukštis-gervė. Baltai sidabrinėmis švylių kepuraitėmis apmėtytoje plynėje iškilmingi paukščiai vestuvinius šokius šokdavo. Ne pagal gaidį giedorių, o pagal gervių trimitus Tiltų so-

diečiai nustatydavo vidunaktį, paryčius. Jie – lygiai kaip Musteikoje ar Lynezeryje – sakydavo: "Pirmosios gervės šaukia, antrosios gervės..." Gervė dzūkui buvo savotiškas laikrodinis žadintuvas, sukurtas pačios gamtos.

Nebėra Graužupio raisto su Gaidukų sala. Joje vestuves keldavo nuostabūs paukščiai gaidukai. Kuoduoti, margais apdara pasirėdę, ilgus tarsį tilvikų snapus atstatę. Nepatikėsite, kad Klevynėje vilkai slapstėsi, o dabar čia lyguma it stalas.

Dabar pavaikštinėkime šiandieninio Tiltų kaimo gatvėmis. Tikras muziejus po atviru dangumi stovi, šimtametės pirkios rymo.

Štai kad ir Stanislovo Lebednyko troba. Šiaudiniu samanotu stogu. Baltomis langinėmis su "šalavijų pikių" – iečių ornamentais, įmantriausiais papuošimais. Ir gonkos šviečia, dega, kaip "liktorių pilnas rūmas". Gonkų pakraščiai tarsį drobinę

K. BARĖNAS

Onos Karutienės Misija

Man gaila Onos Karutienės. Matau, kad jos nuoširdžios pastangos supažindinti kitataučius su savo gimtuoju kraštu atsidūrė visiškai akligatvyje ir prislėgė ją. Dar ir atsitiko šitai kaip tik tada, kai jai, rodos, susidarė puikiausios galimybės vykdyti savo misiją. Daug išgyvenusi, ji, tur būt, per dideles viltis dėjo. Ne ji viena – mes visi per tuos metus svetur aiškinome įstaigose, fabrikuose, parduotuvėse, gatvėse ir traukiniuose, iš kur esame kilę ir kur mūsų kraštas. Aiškinome gal ne tūkstančius, bet tikrai šimtus kartų. Mes visada į tokius klausimus stengėmės kantriai atsakinėti, kad esame lietuviai, ne, ne rusai, ne lenkai, mes lietuviai. Bet iš mano pažįtamų tokiomis aiškinimais labiausiai išsiskirdavo Karutienė. Mums ne kartą tuoj pritrūkdavo kantrybės, ir mes numodavome ranka, jei klausiantysis nesugebėdavo atskirti lietuvio nuo lenko. Bet ne Karutienė. Ji turėjo marias kantrybės ne tik atsakyti, kokia jos tautybė, bet dar ore ar sienoje pirštu nupiešti Baltijos jūrą, Lietuvą ir visus jos kaimynus. Ji šypsodamasi prisipažindavo, kad kartą vis dėlto ir jai jau buvo pritrūkę kantrybės dar tais metais, kai ji tebedirbo fabrike. Tada ji skubėjo į traukinį, ir kažkoks kipšas pagundė stoties kasininką išduoti jai bilietą, atskaityti gražą ir dar paklausti, iš kur ji yra. Karutienei tas atsitikimas išliko toks gyvas, kad ji prisimena net to kasininko veido bruožus ir po keleto metų. Matyt, tas stačiokiškas atsakymas yra priešingas jos švelniai prigimčiai, jis sukrėtė ją pačią, dėl to ir išliko. Tas atsitikimas jai nemalonus, nes kartą ir kitą pastebėjau, kad ji stengiasi visą kalbą tuoj pasukti į šalį, kad tik nereikėtų dėstyti visų smulkmenų, kaip ten toje stotyje atsitiko. Ji tuoj ima stebėtis ir ieškoti sau atsakymo, kodėl, būtent, geležinkelio stoties kasininkas ją paklausė kilmės.

Pro stotis praeina tūkstančiai baltų ir juodų žmonių, gerai mokančių krašto kalbą ar stenančių, kai reikia pratarti žodį. Tačiau bendromis pastangomis mes, rodos, surandame patenkinamą atsakymą. Pro stotis praeina tūkstančiai, taip, tiesa. Bet ta stotelė nedidelė, ir galima spėti, kad kasininkas iš matymo jau pažįsta visus kasdieninius keleivius. Karutienė tądien buvo naujas žmogus nuolatinėje rutinoje, tai kasininkas ryžosi ir ją pridėti prie savo keleivių statistikos ir ne kaip nieko nesakančią vienetą, o jau su šiomis tokiais asmens žiniomis. Bet Karutienė tuo metu neturėjo įprastosios kasdieninės kantrybės, nes ji būtų buvusi priversta stumdytis toje stotelėje visą valandą, jeigu būtų pražiopsojusį tą traukinį, tai ji į kasininko klausimą atkirto:

— Esu iš Afrikos, iš Ganos!

Kasininkas nuraudo, o ji susipylė saujon grąžą, nesmagiai šyptelėjo ir nubėgo, pati iškaitusi ir susijaudinusi dėl savo stačiokiškumo.

Man iš pradžių buvo neaiški ta jos Gana, kuri šitaip staiga atėjo jai į galvą. Bet Karutienė, pasirodo, matė kartą Ganos vėliavą, lygiai tokią pat trispalvę kaip ir lietuvišką, tik papuoštą dar juoda penkiakampe žvaigžde. Štai iš kur jai atėjo Gana, tai moteriai, kuri išimtinu rūpestingumu brangina kiekvieną lietuvišką relikviją ir negali užmiršti nieko, kas jai primena Lietuvą. Ganos trispalvė padarė jai didžiulį įspūdį, tik šįkart, kasininko paklausta, ji neteko kantrybės ir neleistinai pasityčiojo iš žmogaus smalsumo. Tas atvejis ir priešingas jos natūrai ir nesiderina su jos lietuviškąja misija.

Mane ir jos ta didžioji kantrybė visada stebina. Aš su ja dirbau fabrike ir girdėjau, kaip plačiai ji aiškina kiekvienam klausiančiajam apie savo kilmės kraštą. Mačiau ir tuos pirštu ore piešiamuosius žemėlapius, kuriuose prie Baltijos prieina Lietuva. Ties Lietuva ji, būdavo, mėgsta dar įrašyti anglų kalba ir savo gimtojo krašto vardą. Še tau! Ar dabar jau viskas aišku? — Ji nupiešusi bent akimis, jeigu ne žodžiais, dar paklausdavo tą, kuris susidomėdavo jos kilme ir tautybe.

Tą kantrybę aš sau aiškinausi jos lietuviškumo didele stiprybe, jos profesija ir būdu ir jos noru būti lietuviška misioniere. Klausydamasis, kaip ji nuoširdžiai įtikinėja jos tautybę susidomėjusius kitataučius, aš vis su pasigėrėjimu žiūrėdavau ir galvodavau: argi Karutienė nėra lietuviškas misionierius, likimo atsiųstas tarp Lietuvos nepažįstančių tautų skelbti savo brangaus tikėjimo tiesų? Jos misionieriškasis ordinas — Lietuva ir tik Lietuva, ir galėtų net keista atrodyti, kad Karutienė pasitenkino vien tokia asmeniška savo misija. Lietuviškose organizacijose ji buvo tik eilinė narė. Iš pradžių organizacijų vadovybės ją kviesdavo skaityti paskaitų, bet niekas neprisipašydavo. Visa jos laikysena tarytum rodė, kad ji nori išlikti vien tokia misionierė, kuri pirštu braižo savo krašto žemėlapius, vis tokia aplinkos dulkių nepaliesta, lietuvišku pirštu nuolat jas nušluostanti visas, kurias tik užneša laikas. Niekur kitur ji nesidėjo, niekur nedalyvavo, rodos, tik dėl to, kad neišsiblaškytų visokiose smulkmenose.

Pagal profesiją ji buvo advokatė. Taigi įprotis teismuose kantriai ir smulkmeniškai dėstyti savo argumentus galėjo būti uždėjęs kietą antspaudą jos būdui ir elgsenai. O Karutienė ir būdą turi pavydėtina ramų. Menkos ir net didesnės nuoskaudos fabrike praeidavo pro ją lyg nepastebėtos, o gal tik taip šalta praryjamos. Kai bendradarbiai ties mano mašinomis atidarydavo langus, aš tiesiog pasiusdavau, nes šlapiam nuo prakaito tai dažniausiai reiškė ligą. Siūbtelejo vėjas, ir baigta, kentėsi paskui, kol išsikrapštys iš peršalimų. Karutienė nešokdavo uždarinėti langų, nors dažnai skųsdavosi slogomis ir skausmais pusiaujuje ir kojose. Taip, tokia ji žmogus.

Bet kai artėjo pensijos laikas, ji pradėjo rūpintis, ką tada darys. Fabrike išvargsti per dieną, tai namie reikia ilsėtis, ir nebelieka tuščio laiko. O kas bus tada? Nei ji verps, nei ji aus, nei virbalus ims į rankas, kaip pajuokaudama kalba apie savo būsimuosius pensijinius metus. Paskaitys laikraštį, knygą, bet nebesusitiks jau su žmonėmis taip dažnai ir, aišku, nebeturės progų pirštu piešti savo krašto žemė-

staltiesė karūnėlėmis atausa. Tik ne staklių čia paliktas raštas, o nagingo drožėjo skambioje smalingoje pušies lentoje išplaustymai. Ramus, erdvus Lebednyko kiemelis. Apmokę, ant medinių kolonėlių pasirėmęs svirnas. Įdomius svirnius seniau rėsdavo Tiltuose – su

storomis "meškalubėmis". Po šiaudiniu stogu gali surasti dar antrą stogą – išskeltų rąstų. Pro tokį – joks vagis prie dešrų, lašinių, duonos aruodo neprisiplėsdavo. Tolėliau – keturšlaitis kluonas.

"Kirviai grojo" ir Vlodo Kaziukonio sodybą statant. Bene prašmatniausia – tro-

ba. Galustogių lentos – išdrožinės. Arti šimto išplovimų, įrėžimų vienoje lentoje. Pakraigės langelis puošnumu nenusileidžia seklyčiai. Ant jo galų – du balandžiai lyg gyvi tupi.

Keliaujinio sodybos iki sodybos. Akyse mainosi langinių raštai, jų spalvos. Kiek čia saulės ir dangaus

žaismo. Tiltų dzūkai išsišneka. Mat, jau labai niūru buvo gyventi trijų raistų pakraštyje. Tai ir dažė langines – žaliai, mėlynai, baltai. Šilo, Gelužos upelio ir baltojo gričio, smėlio spalva.

Kiekvienoje sodyboje – vis kitokios ir tvoros. Vienos iš statinių, kitos iš žiogrių išpintos. Galudaržių tvoros – iš karčių suraišiotos.

Ir naujos trobos savo langinėmis, gonkomis nesisiskiria nuo senųjų. Tie patys ornamentai, tos pačios paukščių, saulutėmis išgrąžintos pakraigės, sąsparos. Keliolika tokių naujų trobų stovi – ir visose gyva meistro siela, taip pajaučianti smalingąją dzūkų pušį. Žiūri į trobesi, ir matai – žinojo meistras, kas gražu!

O gyvena dar Tiltuose garsūs meistrai Juozapas Kairys, Raulynas Kastautas, Stanislovas Lebednykas. Turi ir savo mokinių.

Tai jų rankos sugeba pievų ir miškų žolynus išplaustyti, priverčia "burkuoti" balandžius pašalmenėje. Sidabru pragysta išplaustyti dzūkų vyturiai – skardžiabalsės lygutės palangėje, ties radastų ir rūtų krūmu.

Nėra Gražupio, Strielčiaus, Klevynės raistų. Bet Tiltų žmonės išgelbėjo beišsenkantį Gelužos upelį. Užtvėnkė daubą. Pastatė užtvanką iš betono. Plačiai tarp šilų ištveno vadinamos "Tiltų marios". Su salomis, sutvirtintomis žaliais žilvičių mietais. Vėl prypia laukinės antys ir gelmėje nardo ešeriai, lydekos.

Kiek akys užmato: naujo kraštovaizdžio pamėluslos tomos. O kaimas senas, saugantis sodybų užuovėją ir ramybę. Suręstas tvirtai ir nuostabiai. Iš skambios, dalnuojančios dzūkų pušies.

Leonardas Grudzinskas

TILTŲ KAIMO BŪDINGASIS KIEMAS, SENOVINIS STIKLINIS PRIEANGIS, SVIRNAS, KLOJIMAS NA IR RAMIAI LESNOJANTI VIŠTELĖ.

lapų ore. Kai priminiau jai tuos žemėlapius, ji šysojosi patenkinta.

— Taip, užmiršiu žemėlapius piešti, — pajukavo ji man.

Kad ji užmirš, tuo netikėjau. Karutienė, pasirodo, turėjo tylią aistrą piešti ir ne vien tik žemėlapius ore. Aš mačiau jos darbelių, kurie, sakytum, rodė talentą. Ji tuo domėjosi. Savaitgaliais ji nubėgdavo į meno parodas ir darbo dienomis man fabrike pasakodavo savo išpučius. Ji pažinojo Rubensą, Van Goghą, Čagalą ir Matisą dešimt kartų geriau negu aš. Tai sakau ne dėl to, kad būčiau Karutienę įsimylėjęs per tuos bendro darbo metus fabrike ar kad norėčiau šiaip ją aukštinti be jokio pagrindo. Sakau tai dėl to, kad tai yra šventa tiesa. Ji mėgo meną ir suprato, kuo vienas dailininkas skiriasi nuo kito, ir sugebėdavo vien iš stiliaus pasakyti, kurio jų yra tas ar kitas ligi tol jos nematytasis paveikslas. Taigi, sakau, po truputėlį ji ir piešdavo, bet vis nudejudama, kad be mokyklos, pati viena uždarai dirbdama, ji susidurianti su įvairiomis techniškomis kliūtimis. Pavyzdžiui, spalvos jai, rodos, aiškios, bet pabandyk jas paveiksle suderinti, kad būtų gražu žiūrėti! Kurios jų šiltos, o kurios šaltos ir koks tarp jų santykis paveiksle? O jeigu ji eitų į mokyklą, tai pamažu visi tie klausimai jai pradėtų praktiškai aiškėti.

Tai kai mes fabrike su ja atsiveikiname, nes man dar nesuėję pensijos amžius, aš palinkėjau Karutienei pasisekimo ir susilaukti garso. Tas garsas, aišku, tik tuštybė, nes pensininkui jau nebėra laiko plačiau ištiesti sparnus. Tačiau savo linkėjimo dėl to garso nelaikiau visiškai tuštybe, nes ji prieš išeidama kalbėjo, kad įsirašys į savivaldybės ruošiamuosius pašaukimų kursus ir prasėdės juose po vieną kitą dieną savaitėje ir mokysis geriau piešti. Jei rimtai mokysis, jei pasistengs atskleisti savo talentą, tai gal ateis ir garsas, nors ir siauresnėje aplinkoje.

Tuomet buvo pavasaris, kai jai suėjo 60 metų. Vasarą ji kažkur važinėjo ilsėtis. Tikiu, kad tose kelionėse turėjo progą pirštu nupiešti ne vieną savo krašto žemėlapi. Mes atsitiktinai susitikome tik vėlyvą rudenį gatvėje ir tai tik trumpam, nes miestą

laikė apgaubęs tirštis rūkas ir mes nesiryžome sustoję ilgiau kalbėtis. Ji vis tiek ir per tą porą minučių suspėjo pasidžiaugti, kad dvi dienas kas savaitę praleidžia kursuose ir daro pažangą. Mokytojas vis giria jos originalumą.

— Jūs, europiečiai... — jau kelis kartus sakęs jos tas mokytojas lyg ir su pavydu dėl drąsaus Karutienės mosto piešinyje.

Po to susitikimo net ir man linksmiau pasidarė. Jeigu Karutienė pripažįstama europiete, tai ir mums visiems savaime krinta bent dalelė tokio smagaus šešėlio. Aš jau buvau beįsirašęs pats sau pradėti pirštu ore piešti Lietuvos žemėlapius, jeigu tik kas nors paklaus, kas toks esu. Tegu visa kas eina savo krašto garbei, jei mes pripažįstami europiečiais su ypatingais talento prasiveržimais. Dabar man net juokingas atrodo tas Karutienės atsakymas stoties kasininkui. Laikysiuos, kaip pridera lietuviai, ir netingėsiu pasididžiuoti tuo, kas esu. Tik klauskite, prašau, aš net traukinį pasiruošęs praleisti ir laukti kito!

Tiktai kitą rudenį susitikau Karutienę. Ji ir vėl buvo įsirašiusi į kursus ir džiaugėsi, kad daug išmoko. Pavasarį keturi jos paveiksai buvo išstatyti kursų suruoštoje parodoje, o vasarą du savivaldybės parodoje.

— Žinai, Juozai, mano gėlės savivaldybės parodoje laimėjo pirmąją premiją! — pasidžiaugė ji atvirai, be jokio varžymosi, ir aš tuoj atsiminiau savo linkėjimus jai susilaukti garso. Man buvo ypač smagu, kad anas linkėjimas pildosi, kad aš ne tuščius žodžius tada atsiveikindamas fabrike barsčiau. Aš kartu džiaugiaus su Karutiene. Bet tuoj pamačiau, kad jos tas džiaugsmas ribotas ir trumpas. Ją kažkas slėgė.

— Matau, kad ne per daug džiaugiesi, — priminiau jai.

— Ne, — atsakė ji.

Baltijos jūrą ir Lietuvą ji iš pradžių, pasirodo, piešė visiems savo kurso draugams ir draugėms, visiems bendrai ir kiekvienam atskirai, pirštu ore ir popieriuje. Taip, visi žino Baltijos jūrą. Į kursus su-

važiuoja vis prasilavinę vyrai ir moterys, kurie turi atliekamą laiką ir mėgsta jį šitaip leisti su teptuku ar pieštuku rankoje. Gėlytės ir veidelius jie čia gražina lėtai, kad būtų kuo nors užimti, kaip ir Karutienė. Taip, tai vis prasilavinę žmonės, tai kaip jie nežinos Baltijos jūros? Štai buvęs laivo kapitono padėjėjas Johnas Smithas prieš daugelį metų kartą net buvo nuplaukęs į Baltijos jūrą. Ta pati jūra, tik laikas išgainiojo jam iš galvos visas anos kelionės smulkmenas. Smithas dabar jau senas žmogus. Baltija? Taip. Lietuva? Ar Ryga Lietuvoje? Laivo kapitono padėjėjo Johno Smitho žinios apie Lietuvą ir baigėsi Rygos suminėjimu. Karutienė prisiprįsta, kad su Smithu kalbėdamasi ji jautė stiprią pagundą pasirodyti prieš jį nemandagi akižara, kaip ir ano stoties kasininko atveju. Gal Smithas Baltijos jūroje buvo prisimaukęs džino ar viskės ir iš tiesų važiuojo į Rygą? Jūrininkai visi panašūs, ir Smitho mėlyna nosis rodytų jos savininko palinkimą vartoti alkoholi. Bet jeigu Karutienė šituo būdu pasityciotų iš Johno Smitho, tai, tur būt, tada turėtų ir kursams sudie pasakyti, nes gal ne vien tikai tas kapitono padėjėjas imtų į ją šnairuoti. Ji kursuose juk yra lyg koks gegužiukas svetimame lizde — svetimas, kurį visi gali pešioti, jei tik tai norėtų. O jei visi imtų į ją kreivai žiūrėti, tai koks pragaras išeitų iš tų dienų kursuose! Jai sunkų būtų. Ne, ji nelies Smitho ir jo žinių apie Rygą. Ji geriau atneš parodyti lietuviškų tautodailės darbų, tų primityviųjų medinių dievukų, kokius mėgo mūsų liaudis. Atneš ir pasakys:

— Štai, pažiūrėkite lietuviškos kūrybos!

Ji ir atnešė, išdėstė dievukų fotografijas, lyg kokioje parodoje, ir pati džiaugėsi savo sumanymu. Prašom! Dar atnešė ir tris medinius smūtkelius, kuriuos buvo nusipirkusi svetur iš lietuviškų meistrų. Kol kursų draugės ir draugai stoviniavo ties fotografijomis ir leido per rankas medinius rūpintojėlius, Karutienės veidas švietė. Bet skaudus rakštis įsibėdė jos širdin, kai tas pats buvęs kapitono padėjėjas Smithas žinovo balsu išspaudė savo išmintį:

— Tikras Afrikos negrų menas!

Bus daugiau.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Liudo Sagio vadovaujamas Tautinių šokių ansamblis "Grandinė" mini savo veiklos 20 metų sukaktuves ir turės savo jubiliejinį koncertą Toronte balandžio 1 d. "Grandinės" šokėjų vaidai: Viršuje Scena iš "Dukters" šokio/- Merginų atsiprašymo scena. Apačioje "Grandinės" šokėjai žygiuoja Washingtone prezidento Nixono inauguracijos parade.

Nuotraukos V. Bacevičiaus.

NEPRIKLAUSOMA L. ETUVA

• KANADA nusistačiusi kontroliuoti svetimų kapitalų investavimus. Taip galima spręsti iš prekybos ministerio Gillespie padaryto pasiūlymo parlamente. Šios pastangos buvo pradėtos vykdyti dar praeitame parlamente, prieš jo paleidimą. Šiuo kartu siulomas įstatymo projektas žymiai griežtesnis.

Kanados vyriausybė turės pareigą prižiūrėti jau veikiančias šalyje įmones, kurios sukurtos svetimais kapitalais. Bus tyrinėjami tie atvejai, kai svetimais kapitalais veikiančios įmonės norės atlikti naujus užpirkimus pramonės įmonių srityje. Bus tyrinėjami svetimais kapitalais besiverčiančių įmonių nauji investavimai. Pagal siūlomą įstatymo projektą, kai kurios taisyklės pradės veikti tik po metų laiko. Tačiau prekybos ministerio Gillespie žodžiais, šis įstatymas neturi tikslo stabdyti šalies ūkio pažangą. Reikia pripažinti, kai kurių įmonių, kurios verčiasi svetimais kapitalais, veikla yra naudinga šalies ūkiui. Šis įstatymas turi tik vieną tikslą – žiūrėti tikslingumo svetimų investicijų.

• DIDELIU ENTUZIAZMU buvo priimta žinia, kad 1976 metais pasaulinė Olimpiada įvyks Montre-

alyje. Tačiau pastaruoju metu susirado dėl to daug rūpesčių, o svarbiausias reikalas, tai Olimpiados finansavimas. Juk visas olimpinis žaidimų vykdymas pareikalaus labai didelių išlaidų. Nuostoliai neišvengiami. O kas juos padengs?

Pagaliau šis opus klausimas atsidūrė ministerio pirmininko Trudeau rankose. Pirmas jopareiškimas skambėjo taip: – Federaline vyriausybė nežada skirti kokias nors sumas Olimpiados išlaidoms padengti. Bet vyriausybė Olimpiadą parems tuo būdu, kad bus duotas leidimas suorganizuoti loteriją, kurios pajamos bus skirtos Olimpiados išlaikymui.

Kai kurie Tarptautinio Olimpino komiteto nariai esą susirūpinę, dėl situacijos, kuri susidarė Montrealyje. Nurodoma, kad pasirengimai Olimpiadai visai nepradėti, o laiko esą nedaug. Priėjo prie to, jog laikas pradėjo siūlyti, kad būtų pakeista būsimos Olimpiados vieta. Amsterdamas jau pasiskubino pasiūlyti savo vardą.

Bet Montrealyje viešpatauja nusistatymas visus kliūtis nugalėti ir Olimpiadą laiku ir tinkamai čia įvykdyti. Visi parengiamieji darbai neabejotinai bus atlikti laiku ir pakankamai gerai.

• KANADOS vyriausybė, suinteresuotų valstybių prašoma, kaip žinia, sutiko ir jau dalyvauja Vietname taikos priežiūros daliniuose.

Greta Kanados Vietnamo taikos sąlygų vykdymo priežiūroje dalyvauja dar Lenkija, Vengrija ir Indonezija.

Kanados užsienio reikalų ministeris Sharp pareiškė, jog tuo tarpu bus pasiūsti 176 asmenys 60 dienų. Bet Kanada dalyvaus ir savo pasižadėjimus atliks, tik išitikinusi, jog Paryžiaus taikos susitarimo sąlygos abiem pusėm vienodai priimtinos. Vėliau Kanada padidins savo karių skaičių iki 290 asmenų. Ir bus duotas sutikimas palikti Kanados igulos narius tiek laiko kiek tikrumoje bus reikalinga. Ministeris Sharp būdamas Washingtone prez. Johnsono laidotuvėse, susitiko su valstybės sekretorium Rogers ir išdėstė Kanados nusistatymus Kanados igulos nariai ne bus ginkluoti, tačiau kiekvienas jų turės revolverį asmeniniam apsigynimui. Kanada pageidauja kad būtų sudaryta iš visų dalyvaujančių Vietnamo taikos vykdymo priežiūroje igulų vadų tam tikrą pastovi tarybą, kuri suderintų visų vienodą veikimą. Kanada padengia ne tik visas savo igulos išlaidas, bet ir 2% bendrų išlaidų.

Vertimai iš svetimų kalbų Kvebeke

Kvebeko valdžios ryšių departamente yra svetimų kalbų sekcija. Joje daromi vertimai iš 40 skirtingų kalbų. Apie 20 jų kalba etninės grupės, gyvenančios Kvebeko provincijoje.

• Imigrantų aptarnavimas. Valdžia nemokamai parūpina vertimus imigrantų dokumentų, kurie liečia pilietybės, mokslo ir darbo sritį. Tokie vertimai įgalina nuspręsti asmens mokslo lygį pagal šio krašto mokyklas, ir tai palengvina naujiems ateiviams įsikurti. Imigrantai tokius vertimus turi pristatyti į provincijos imigracijos departamento bendrą įstaigą (117 St. Andre St., Quebec arba 355 McGill St., Montreal), kuri persiunčia vertimų įstaigai. Kai kiti žmonės nori gauti oficialius vertimus ir pristato dokumentus tiesiai vertimų įstaigai, turi taip pat pridėti sertifikuotus čekius, išrašytus Kvebeko finansų departamentui. Tokiais atvejais už vertimus reikia mokėti nedidelį mokestį.

• Oficialūs vertėjai. Svetimų kalbų sekcija visais atvejais parūpina vertėjus Kvebeko provincijos teisėjams, kai asmenys nemoka nei angliskai, nei prancūziškai.

• Techniniai ir moksliniai vertimai. Svetimų kalbų sekcija daro daug įvairių vertimų vi-

soms Kvebeko provincijos organizacijoms tyrimų ir informacijos srityje. Ji verčia svetimų kraštų dokumentus, kurių reikalauja Kvebeko pensijų valdyba arba Kvebeko sveikatos draudimo valdyba. Taipgi ji verčia kitų kraštų įstatymus, kurie yra studijuojami Kvebeke, ir mokslinius tekstus, kuriais domisi įvairių provincijos departamentų tyrinėtojai.

Ši sekcija taip pat verčia skelbimų medžiagą, kaip sąlankas bei brošiūras, o apie Kvebeką, kurie imigruoja į Kvebeką, kurie jau atvykę, ir svetimų kraštų piliečiams, investuojantiems pinigus šioje provincijoje. Svetimų kalbų sekcija, įsteigta 1968 metais, plačiai išaugo ir dabar kas mėnesį paruošia apie 500 dokumentų ir apie 200,000 žodžių teksto vertimų.

Vertimai yra daromi kelių daugiakalbių vertėjų, kurie gali padaryti vertimus ir apie 20 kalbų, ir taip pat visos eilės laisvai samdomų vertėjų. Visada yra reikalingi pagalbiniai asmenys, kurie moka vieną ar daugiau kalbų ir yra patyrę kurioje nors mokslinėje srityje. Smulkesnių informacijų teirautis: Foreign Languages Section, Department of Communications, Government of Quebec. Tel. 416-643-8438. Canadian Scene

• DR. MORTON SHULMAN Ontario legislatūroje padarė pranešimą apie kai kurių savo kolegų-daktarų nesąžinį gumą. Jie, esą, patiekia netikras sąskaitas Ontario Insurance įstaigai, nurodydami negirdėtai didelį profesinių vizitų skaičių. Vienas daktaras, pavyzdžiui, nurodė, kad jis į dieną turėjęs 155 vizitus. Kai kurių daktarų sąskaitos siekusios net dešimtį tūkstančių dolerių į mėnesį. Joks daktaras, pranešėjo žodžiais, negali atlikti tiek daug vizitų į vieną dieną. Sveikatos apsaugos įstaigos apmokėdamos tokias dideles daktarų sąskaitas, netiksliai aikvoja pinigus.

• CALGARY, kaip praneša oro transporto vadovybė, netrukus turės naują oro susisiekimo didelę stotį, kuri galės į metus aptarnauti iki dviejų milijonų keleivių. Aplamai Calgary oro susisiekimo uostas ateityje turės žymiai išsiplėsti. Bus pastatytas didžiulis naujas pastatas keleiviams, taip pat administracijos patalpos.

• PRAEITAIS metais Kanados eksportas žymiai pakilo ir pasiekė rekordinės sumos – devyniolikos milijonų dolerių. Prekių į JAV ir Japoniją išvežimas padidėjo 15%. Dau-

giausia Kanada užsienyje parduoda pramonės gaminius miško prekes, naftą, lėktuvus ir jiems dalis, javus, popierių, natūralias dujas. Kiek sumažėjo išvežimas geležies, aliuminijaus ir nikelio. Ypatingai daug žaliavų iš Kanados perka JAV.

• KANADOJE lankosi sovietų prekybos atstovybė. Įdomu, kad pirmoje eilėje sovietiški pirkliai bando kanadiečiams įpiršti savo vorką. Kanados alkoholinių gėrimų gamintojai tuo pat metu yra ir panašių prekių importuotojai. Tad sovietų prekybos delegatai su jais turėjo daug pasitarimų. Sovietų prekybos atstovai aplankė visą eilę Kanados alkoholio gamyklų ir apžiūrėjo jų įrengimus.

• ROBERT HAYWOOD, šešių vaikų tėvas, 49 metų, Toronto miesto valdybos apdovanotas medaliu už drąsą. Būdamas uoste nepaprastai šaltą dieną, jis pastebėjo ežere skętančią moterį. Jis nedelsdamas minutės puolė apsišildyti į vandenį, ištraukė moterį, padengė ją savo apsiaustu ir iškviatė greitąją pagalbą. Vėliau paaiškėjo, kad toji moteris pati šoko į vandenį, norėdama nusiskandinti.

Montrealio miesto mayoras Drapeau ir Olimpino komiteto komisijonierius Rousseau pranešimo metu apie 1976 metų Olimpiadą Montrealyje.

M.K. ČIURLIONIO ATMINIMUI

VILNIUJE įvyko M. K. Čiurlionio jubiliejinės komisijos posėdis.

M.K.Čiurlionio gimimo 100 - osioms metinėms, kurios bus pažymimos 1975 metais, sudarytas didelis įvairių renginių planas. Dalis jų prasidės jau šiemet. Birželio mėnesį Vilniuje įvyks Čiurlionio pianistų konkursas. Norą dalyvauti jame pareiškė per 50 muzikantų iš penkių respublikų. Šių metų rudenį pradedamas pasikaitų ir koncertų ciklas, kurį organizuoja Valstybinė filharmonija.

1974 metų pradžioje Vilniuje numatyta surengti mokslinę konferenciją, skirtą M.K. Čiurlionio gyvenimui ir kūrybai. Laukiama svečių iš užsienio. Nutarta taip pat pagaminti atminimo medalius, išleisti pašto ženklą ir vokus. Lietuvos kino studija jau suka dokumentinį filmą, rašomas scenarijus meninei kino juostai. Valstybinis Akademinių operos ir baleto teatras ketina pastatyti baletą.

Ypač daug renginių planuojama jubiliejiniais metais. Bus surengta paroda, išleista didelė monografija, dailininko kūrinių reprodukciniai aplankai ir kt.

M.K.Čiurlionio gimimo 100 - osios metinės bus minimos ir už respublikos ribų. Ateinančiais metais rusų kalba numatyta išleisti J.Čiurlionytės atsiminimus apie brolių. 1975 metais Vokietijoje pasirodys albumas, pasakojantis apie įžymaus menininko kūrybinį kelią.

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje 1972 metų apyskaita

Pajamos	1972. I. 1 d. likutis	\$ 1.624.16
Toronto apylinkė	\$7.500.00	
Hamiltono apylinkė	2.200.00	
Sudburio apylinkė	412.00	
Delhi apylinkė	767.00	
Montrealio apylinkė	370.00	
Londono apylinkė	395.59	
Rodney apylinkė	225.00	
Edmontono apylinkė	184.50	
Sault Ste. Marie apylinkė	210.00	
Vankuverio apylinkė	159.00	
Wellando apylinkė	217.00	
Windsoro apylinkė	290.00	
Winnipeg apylinkė	100.40	
Thunder Bay apylinkė	20.00	
Kalgario apylinkė	108.00	
Otavos apylinkė	84.00	
St. Catharines apylinkė	312.50	
Oakvillės apylinkė	120.00	
Atskirų asmenų ir įstaigų	160.00	
Nuošimčių už indėlius	407.95	
Iš viso	\$14.243.44	
	1972. I. 1 d. likutis	\$ 1.624.16
	Iš viso	\$15.867.60
	Išlaidos	
	Pasiųsta Tautos Fondui	\$12.000.00
	Skelbimai spaudoje ir	
	per radiją	82.00
	Ivairios išlaidos, surištos	
	su lėšų teikimu	68.00
	Spaudiniai, raštinės, pašto	
	telefono ir kt. išlaidos	60.20
	Iš viso	\$12.210.40
	1973. I. 1 d. likutis	\$ 3.657.20
	Balansas	\$15.867.60
	Pinigai laikomi Toronto lietuvių	
	"Paramos" ir Prisikėlimo parapijos	
	kredito kooperatyvuose.	
	Tautos Fondo Atstovybė	
	Kanadoje	

L I E T U V O J E T E B Ė R A Į D O M I Ų M E D Ž I Ų

Nors ir praretėjusios dabartinės mūsų girios, lyginant su senove, tačiau medžių-tos senovės liudininkų dar turime nemaža. Kiti medžiai įdomūs, tuo, kad juos supa legendos, padavimai, dar kiti - savo aukščiu, forma.

Visų įžymybių iškart neišvardinsi, dabartiniu metu Lietuvoje yra 554 medžiai gamtos paminklai. Apie daugelį jų nemažai buvo rašyta.

Štai liepa - "žvakidė", užaugusi Kaišiadorių rajono Antkainio žemėje. Jos storis apie 1,4 metro, bet dar svarbiau, tai kad maždaug 4 metrų aukštyje medis išsišakoja į tris vienodo storio kamienus lyg taisyklinga žvakidė. Punios šilo"

storiausias ažuolas auga. Ažuolo apimtis - 5,4 metro, o aukštis - apie 30 metrų. Dubravos miške augantys ažuolas ir pušis pavadinti "Dubravos dvyniai". Mat, iš dviejų šalių maiš augusių daigų subrendo du medžiai, kurių kamienai visai susiglaudę. Pušies aukštis - 25 metrai, ažuolas truputį žemesnis, bet kresnesnis, o abiejų medžių storis - apie metrą.

Dar įdomesnės yra dvi pušys "sesės" prie gražaus Vencavų ežero, Zarasų apylinkėje Česnavičių miške. Abu medžiai vieno amžiaus ir storio. Poros metrų aukštyje šias pušis jungia ištįsusi šaka.

Nemažai pasakojimų išliko apie "svieto lygintoją" Tada Blindą. Telšių miškuose ūbiškės girininkijos

Buvainės miške auganti pušis pavadinta Tado Blindos vardu. Kaip sako padavimai, po šia pušimi "svieto lygintojas" priimdavęs savo bendrų priešai, o neištikimuosius kardavęs ant šakos. Nuo to šaka nudžiūvusi, likusi tik sakais aptekusi žymė pušies kamiene...

Ne mažiau galima būtų papasakoti ir apie kitus ažuolus, pušis, liepas... Trumpai tariant, kiekvienas gamtos paminklas savaip įdomus, retas ir labai mums reikalingas.

Nuotraukoje - gražiai apsaugotas ažuolas autostradoje netoli Vilniaus.

Petras Kanapienis.

ISLANDIJOS VULKANO BAISUS IŠSIVERŽIMAS

Islandijai priklausančioje saloje Heymaey tūnojo daugelį šimtmečių užgesęs vulkanas Helgafell. Dabar šią salą beveik visą jos paviršių užliejo iš vulkano kraterio išsiveržusi lava. Daugelis vietovių visai sunaikinta. Bendrai šioje saloje gyveno septyni tūkstančiai žmonių. Žymią jį dalį pavėjo lėktuvais ir malūnsparniais evakuoti. Gelbėjimo darbus apsunkino ne tik smarkios karštos lavos srovės, bet ir iš aukščio krintanti akmenys ir karštieji pelenai. Pirmoje eilėje išvežti vaikai, moterys ir vietos ligoninių pacientai. Gelbėjimo darbuose dalyvavo ir Amerikos oro pajėgų igulos, kurios yra gretimose vietovėse. Vulkano išsiveržimą lydėjo pasibaisėtinas žemės drebėjimas. Vaizdas buvo pragariškas, į dangų lėkė uolų skeveldros, iš garų ir pelenų susidarė debesys, kurie užstojo saulės šviesą. Saloje buvo pramonės įmonės, ten buvo ir susiekimo su pasauliu stotys. Todėl visoks susisiekimas su kitomis šalimis tuoju metu nutrūko. Kiek tikruose žmonių žuvo sunku nustatyti.

KIAULIŲ SALOJE

Tokiu vardu vadinama Faduito sala Atlanto vandenynė, prie vakarinių Afrikos krantų. Ši ištisai lygumų sala atsirado susikaupus molių skumulių.

Vienas senųjų ažuolų greitkelyje tarp Vilniaus ir Kauno.

liu nuoguloms. Nepaisant mažo salos ploto, ją tankiai apgyveno... kiaulės. Kur bepažvelgtum, visur matai ilgašnipes. Jos šmirinėja pajūryje, snūduriuoja padėjusios viena ant kitos galvas, rausinėja atliekų krūvas prie žvėjų namelių arba tiesiog gailioja vieną kitą.

Čia niekas nežino, kada pirmoji kiaulė atsirado saloje ir kas ją čia atvežė. Patikimiausia versija, kad jos yra laukinių kiaulių palikuonys, prieš daugelį metų patekusios į salą iš kontinento.

Kiaulių prisiveisė tiek daug, kad salos gyventojai buvo priversti paskelbti joms karą. Prieš daugelį metų per vieną tokį žygį buvo užmušta tūkstančiai kiaulių. Nuo to laiko kiauliena pateko ir į gyventojų maisto racioną. Tačiau pagrindinis maistas vis tiek liko žuvis ir žemės riešutai.

TAUTŲ DRAUGYSTĖS ORDINAS

Sąryšy su 50-tosiomis Tarybų Sąjungos metinėmis, įsteigtas naujas "Tautų draugystės ordinas".

"Už didelius nuopelnus, vystant ir stiprinant TSR Sąjungą, stiprinant socialistinių nacių ir tautybių draugystę ir brolišką bendradarbiavimą, už didelį indėlį į Tarybų valstybės ekonominį, socialinį, politinį bei kultūrinį vystymąsi".

KNYGA APIE CHORUS

"Vagos" leidykla išleido R. Genušio paruoštą knygą "Chorai iš lietuviškų operų". Leidinys chorų vadovams. Jame sudėta šių lietuviškųjų operų chorai: M. Petrausko "Birutės", "Eglės žalčių karalienės"; J. Karnavičiaus "Gražinos"; "Radvilos Perkūno"; S. Šimkaus "Pagirėnų"; A. Račiūno "Trijų talismanų"; K. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio"; NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KAS VALGYTI?

Dabartiniu metu dažnai kalbama ir rašoma apie valgi. Visi ieškoma atsakymo kas labiausia naudinga sveikatai. Bet pasirodo ir gilioje senovėje jau buvo sielojamasi apie valgi. Štai dešimto ir vienuolikto šimtmečio didelis mokslininkas Ibn Sina, palikęs savo užrašus tarp ko kito kalba ir apie valgi. Jis vienoje vietoje surašė valgius, kurie jo manymu, yra labiausia naudingi. Jis rašo žmonėms sulaukusiems vyresnio amžiaus patartina valgyti tik minkštai virtus kiaušinius, dar geriau esą jeigu kartu bus pridėti ir svogunai. Naudingi žuvų ikrai. Jeigu valgote žuvi, tai geriausia valgykit virtą, bet ne keptą. Kopustų sriuba naudinga viduriams, patartina valgyti morkas. Uždaras sriubai rekomenduotinas gydytas sviestas. Dažnai gerkit pieną. Jeigu pasitaiko kepenų negalavimai, reikia daugiau naudoti vaisių ir razinkų, o taip pat patartina gerti šviežią vaisių sunką. Mėsa vartojama tik liesa, dažnai vartojama riebi mėsa apsunkina vidurius.

Ibn Sina primygtinai pataria mankštintis, nes fiziniai pratimai padeda kraujo cirkuliacijai gyviau veikti. Ibn Sina turėjo austringą gyvenimą, jis buvo Bucharos emiro vyriausias gydytojas, jis re-

žiaus surkintas buvo įmestas į kalėjimą, jis puikiai gyveno, o kartais patyrė didelį vargą. Jo didelis gyvenimo patyrimas paskatino jį rašyti ir filosofinius klausimus ir poeziją. Vienoje savo poemoje jis žmones mokė: Žmogau, skubėk, nes tu turi savo rankose tik vieną akimirką. O pagaliau jis dar pridėjo: Kada mes mirštame, tai kartu su savim nusinešam tik tą vieną išitikinimą, kad mes nei nespėjom sužinoti... Koks didelis skirtumas tarp jo ir kai kurių šių dienų "intelektualų", kurie šventai tiki ir visiems rodo, jog jie viską, o viską žino ir supranta...

AREŠTUOJU PILIEČIŲ VARDU....

Anglijoje galioja įstatymas, kad vienas pilietis gali areštuoti kitą, jei jis yra įsitikinęs, jog anas daro visuomenei kenksmingą nusikaltimą ir už tą nusikaltimą nėra bausytas. Tačiau areštuotas asmuo privalo tuoj būti perduotas policijai.

Ta teise daugiausia pasinaudoja privatūs krautuvų sekliai.

Neseniai gailės. sesuo J. Flemming areštavo advokatą, kuris girtas vairavo automobilį ir važiuavo priešinga kelio puse. "Areštuojau piliečių vardu, nes esi pavojingas viešame kely", pareiškė sesuo,

atėmė iš advokato mašiną raktus ir perdavė policijai.

Įdomiausias atsitikimas įvyko, kai tūla ponis B. Henry bandė tą pačią areštavimo formulę panaudoti britų ministeriui pirmininkui, kuris tuo metu atidarė parodą, surengtą sąrašų su D. Britanijos įstojimu į Europos Bendruomenę. Nebaigus jai sakinio, policija ponį Henry išvedė iš salės. Jos nuomone ministeris pirmininkas neteisėtai pasielgęs, susiaurindamas britų parlamento teises išipareigojimais E. Bendruomenei.

KASDIENINĖS PASTABOS

Jei likimas meta tau peilį - yra du būdai jį sugriebti: už asmenų... arba už rankenos.

Kas turi prieš akis tikslą - nesižvalgo į laikrodį.

Negyvenimo našta kartais mus prislėgia, bet būdas kaip ją nešame.

Kodėl visad taip yra, kad galimybės tik tada beldžiasi, kai jau esame užsiėmę?

Jei bausti yra žmogiška, tai atleisti - dieviška.

Norėdamas išpėti ateitį, visad žvilgtelėk į praeitį.

Žmona: -Aš buvau visiškai kvaila, kad už tavęs tekėjau.

Vyras: -Aš tai žinau, bet tada buvau tiek išimylėjęs, kad to visiškai nepastebėjau.

Paruošė V.Š.

• **VILNIAUS** miestas rengiasi minėti savo gyvavimo 650 metų sukaktį. Tarp kitko Maskvoje išleidišamas specialus pašto ženklas, kuriame vaizduojama Gedimino pilis ir dabartinė sovietų laikų statyba.

• **MAŽEIKIUOSE** šalia centrinės ligoninės išaugo trijų aukštų poliklinikos pastatas. Jame - erdvios patalpos fizioterapijos, stomatologiniams, chirurgijos, rentgeno ir kitiems kabinetams, laboratorijai, gydomosios mankštos salė.

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
VIAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237
Vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION (M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

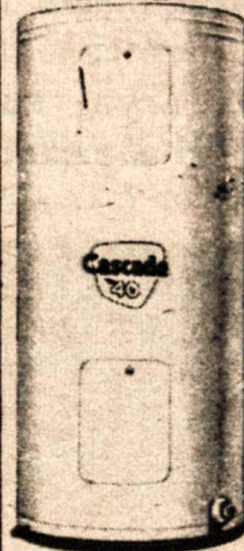
7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

Hydro - Quebec atstovas,

Cascade
Tik apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.

1.75 par mois per month

40

kuris išnuomuoja ir įrengia karšto vandens šildymą.

2.25 par mois per month

60

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée.
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

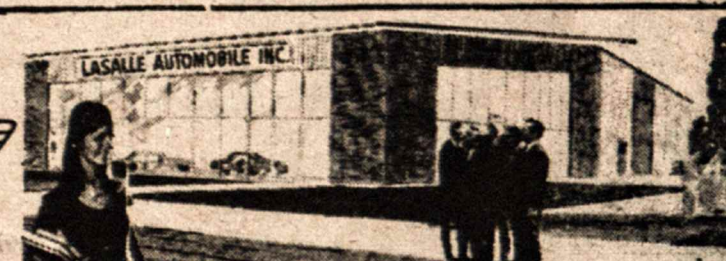
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 355-3364

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1973 METAIS

PRADEDANT NUO \$595⁰⁰

Išvykimo datos: gegužės 17, 31, birželio 14, 21, 28, liepos 5, 12, 19, 26, rugpjūčio 2, 9, 16, rugsėjo 6, 13, spalio 4 dienomis.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai, Trakai ir Kaunas.

PUIKUS SUSIJUNGIMAS SU MONTREALIU IŠ VISŲ DIDŽIŲJŲ KANADOS IR USA MIESTŲ.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Jau pratomas vietų ribotumas!

Parūpiname dokumentus JŪSŲ GIMINĖMS išsikviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą. Rašykite anglų kalba.

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, P.Q. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

po chicagos dangum

PO CHICAGOS DANGUM

Naujas žurnalas atkeliauja į Chicago "Pasaulio Lietuvių Jaunimas". Jo redaktorė bus Jūratė Jasaitytė, taip pat jungsis ir kitos jaunimo jėgos. CHICAGOS SPORTININKŲ tarpe vyksta įvairios rungtynės, pamokos ir galvojama išvykai į Europą. LSK Nerios komandai dabar priklauso 46 stiprus krepšininkai, 23 mergaitės aktyviai reiškiasi tinklinio žaidime. Jos dalyvavo net 34 rungtynėse. Sportininkai nors veikia, bet jie neturi lėšų. Seniau Marquette Parko LB apylinkė skyrė kelius šimtus dolerių, tikėkimės kad ateityje jų nepamirš. Jei jaunimas sportuoja, tenka mums jį tik sveikinti ir remti.

Chicagoje jau kuris laikas veikia Liet. Golfo klubas. Nors šių golfininkų didžiūma yra iš čia gimusių, bet įstoja ir naujai atvykusių. Mat golfininkų Lietuvoje mažai buvo girdėti. Klubas išsirinko iš savo tarpo valdyba: J. Talandis, L. Grumulaitis, A. Urba, M. Petrošius, A. Kazakevičius ir V. Izokaitytis. Klubo garbės narys buvo neseniai pakeltas Dr. St. Biežis. Golfo šventė bus rugs. 1 - 2 d.

LAUKIAME DVIEJŲ solistų su Draugo rengiamu romano konkurso koncertu: Kazio Yakučio, baritono ir Ginos Čapkauskienės iš Montrealio. Koncer-

tas įvyks kovo 4 d. Marijos Aukš. Mokykloje, tada bus įteiktas tūkstantis dolerių Al. Baroniui premiją už naują romaną.

NELAIMĖS užgulė mūsų tautiečius: sunkvežimio užgautas Pipiras mirė neatgavęs sąmonės. Sausio 21 d. prie savo namų rastas naktį nukritęs Bronius Usas 54 m. netrukus mirė. Jis darė duris iš lauko pusės, paslydo ir pataikė aštrus laiptų galas į smilkinį, kraujas nubėgo, nes niekas greitai tos nelaimės nepastebėjo. Chicagočiai daugelis pažino gyvenantį Clevelande Leoną Kazėną, nes jis pasvalietis, čia daug jo draugų gyvena. Jo šeima giliausi užuojauta!

TEISN. P. STRAVINSKAS, kurį laiką apsistojo Chicagoje, čia yra daug jo veikėjų, daug visokių parengimų, o ypač spaudos. Jis aktualiais klausimais daug rašo, žmonių yra labai vertinamas, kad rašo tiesą, nežiūrint kieno kurios nors klaidos daromos. Neseniai aplankė senutę M. Šleževičienę, buv. min. Šleževičiaus žmona. Ji daug turi įvairių prisiminimų iš Lietuvos laisvės kovų ir Nepriklausomybės laikų.

NĖRA SPAUDOS KAMBARIO JC. Jau kuris laikas, kaip buvo panaikintas iš viso pasaulio ateinančios spaudos kambarys, kur dažnai lietuviai užeidavo, rasdami įvairių ž. alų,

laikraščių. Redakcijos JC siūsdavo nemokamai, bet nesunku būtų rasti macinaty, savai spaudą skaityklai užsakyti. Dabar kai JC parsiplėtė, tikėkimės jo vadovas ras vėl skaityklai nors nedidelį kambarį, kur žmonės galės atvykę į JC laikoturėdami susipažinti su visame pasaulyje išeinančią spaudą. O juk daug yra leidinių, negi žmogus visus gali prenumeruoti? MOKYTOJŲ STREIKAS pasibaigė sausio 25 d. Jie laimėjo algų pakėlimą ir ilgesnės vasaros atostogas. Chicagos mokytojai dabar gaus 9,796 dolerius metinės algos. Tai labai didelė algą.

PRIEŠ NEGIMUSIŲ ŽUDYMĄ, Chicagos katalikai ruošiasi protestuoti, kai Aukščiausias Teismas JAV paskelbė naujas taisykles. Aukščiausias Teismas pašalino maldas iš mokyklų, neišleidžia įstatymo, kad nedegintų Amerikos vėliavų, nusprendė panaikinti kriminalistams mirties bausmę.

Autobusų važmos kainų nekels, o ras lėšų iš kitų šaltinių. Kažin kas pasiūlė miesto Tarybai, kad autobusus perdirbti iš gazolino į elektros jėgą. Tai būtų didžiausias laimėjimas, jei taip padarytų, nes autobusai dabar dideli oro teršėjai.

MARQUETTE PARKE, kur dauguma gyvena lietuvių, pradėjo plysti įvairūs pornografiniai leidiniai. Gyventojų prašomi, policija surado krautuvę ir areštavo jos tarnautojus, savininkas turės uždaryti krautuvę.

Alice Stephens vadovaujamas "Adučių" ansamblis Chicagoje.

DAUG MES LIETUVIAI ir buvusieji jo mokiniai. turime humoristų. Mėgiamausias rašyt. A. Gustaitis, akt. Kačinskas ir kt. Bet Amerikos tautojų irgi nedaug. Jų vienam žymesniu, Bob Hope, balandžio 30 d. Conrad Hilton viešbutyje, Chicagoje rengiamas didelis jo pagerbimas. Eilė metų jis lankė karius P. Vietname, Korėjoje ir kitur, juos linksmينو, nors ir patrankos gaudė, kulkos zvimbė.

Vasario 16 d. minėjimai jau prasidėjo: vasario 4 d. pirmieji paminėjo Lietuvos vyčiai savo salėje, kur buvo pagerbta Chicago Savings Banko prezidentė F. Pakel. Vasario 18 d. įvyks Alto minėjimas Marijos Aukšt. Mokykloje, vasario 25 d. Balzeko Lietuvių Muziejuje, liet. radio valandėlėse ir vasario 18 Lietuvių Televizijoje. Visos aukos eina Altui.

LIE TUVIŠKIŲ plokštelių atsirado gana daug. Pati mėgiamiausi yra "Kokiais keliais aš keliausiu" Baltijos kvinteto iš V. Vokietijos. Pirmą laidą jau išsibaigė, bus tuoj antra. Bal. Brazdžionis.

JONO KRIŠČIŪNO SUKAKTIS

Prof. Jono Kriščiūno vardas daugeliui vyresniosios kartos ūkininkų yra labai gerai žinomas. Tai daugelio ūkiškų knygų autorius, bitininkas, Ž. Ū. Akademijos profesorius ir visuomenininkas. Sausio 5 d. jam suėjo 85 metai. Sveikino Ž. Ū. Akademijos rektorius, bendradarbiai

ITEIKTAS Garbės raštas.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Korporacija Neo Lithuania Chicagoje atšventė 50 metų auksinį jubiliejų. Be įprastinių pamaldų, kalbų ir iškilmų, dalis korporantų aplankė savo mirusiųsios.

LIETUVIŲ DIENOS SIDNĖJŲ

Iki šiol gautomis žiniomis, Australijos lietuviai paskutinėmis praėjusių metų dienomis suruošė Lietuvų Dienas Sidnėjuje.

Ta proga buvo ruošiamas ir sporto bei dainų šventė. Adelaidės "Vaidilos" teatras pastatė J. Griniaus tragediją "Stella Maris". Dainų šventėje dalyvavo chorai. Tuopat metu įvyko ALB Tarybos atstovų ir studentų suvažiavimai.

Šventė pradėta iškilmingomis pamaldomis ir baigta Naujųjų Metų sutikimo baliumi.

P. BUGAILIŠKIO PARODOS

"Derby Evening Telegraph" aprašė P. Bugailiškio parodą Chicagoje, apie kurią jau buvo minėta "E. Lietuvyje". Pasak laikraščio, P. Bugailiškis skaitomas vienas geriausių Lietuvos dailininkų.

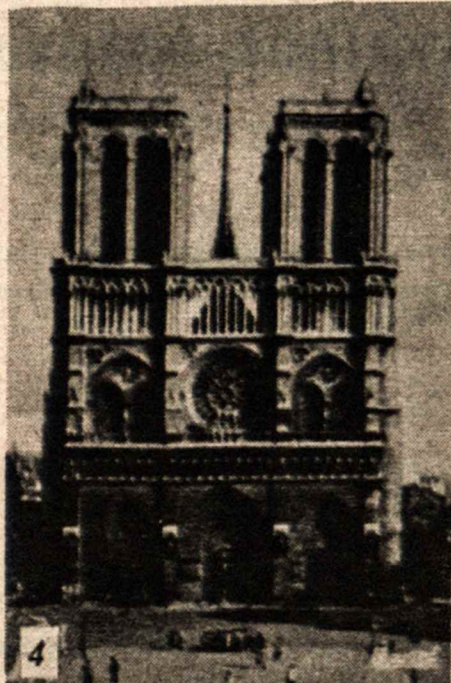
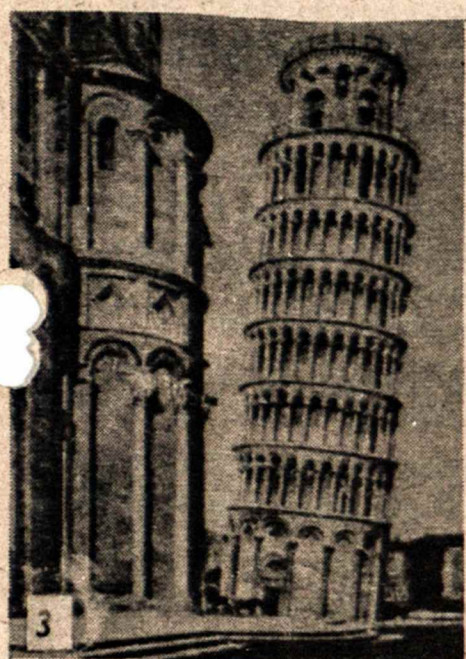
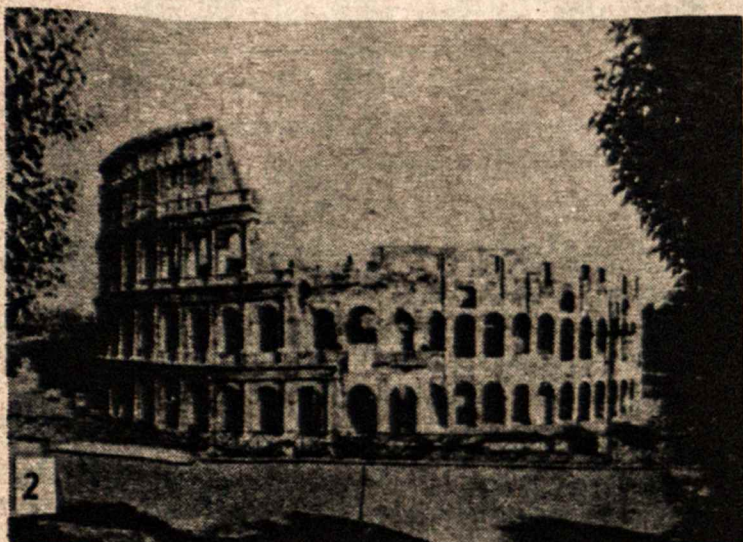
LIETUVIŲ žurnalistų sąjungos valdyba Chicagoje kovo 3 d. rengia spaudos balių, tuo būdu atgaivindama Lietuvoje, Kaune išgyvenusią tradiciją, kada vykdavo pats šaunias visos sezono pasilinksminimas.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos baltiaus parengime, skautų akademikų tautinių šokių ansamblis "Jaunimo Viltis" šoka "Blezdingėlė". Ansambliui vadovauja Andrius Markulis ir Danutė Bruškytė.

Nuotrauka P. Maletos

ČIA JŪS TURITE PENKIŲ VISIEMS ŽINOMŲ PASTATŲ PAVEIKSLIUKUS. ATRODO, KAD KIEKVIENAS JAUNAS LIETUVIS GALI LENGVAI ATSPĖTI ŠIŲ PASTATŲ PAVADINI-MUS. Prašome pabandyti.

PASTABA:

Kas teisingai nurodys visų čia pavaizduotų pastatų pavadinimus iki Kovo - March 15 d. atsiųs šią iškarpą, galės gauti Lietuvos žemėlapij arba Nepriklausomos Lietuvos metams prenumeratą asmeniui, kurios vardą ir adresą nurodys. Visi dalyvaukit šiame konkurse ir išbandykit savo žinias.

Mano manymu čia pavaizduota:

1.
2.
3.
4.
5.

Mano vardas ir pavardė: - - - - -

Mano tikslus adresas: - - - - -

ŽUVŲ GREITIS

Žuvų plaukimo greitis skirstomas į tris rūšis: optimalų, maksimalų ir vadinamąjį "šuoį". Upėse žuvis normaliai plauko optimaliu greičiu; maksimalų išvysto nugalėdamos kliūtis ir vydamosios aukas. Šuolius daro išgąsdintos žuvis arba puldamos aukų iš pasalų.

Žuvų greitis priklauso nuo daugelio aplinkos veiksnių (srovės stiprumo, temperatūros, apšvietimo), o taip pat nuo fiziologinės žuvų būsenos bei rūšies.

Rekordininkė yra kard-žuvis (Xipsles Gladus L.), kuri gali plaukti 90 kilometrų per valandą greičiu (kai kūno ilgis siekia nemažiau, kaip 2,1 metro).

Aštuonių centimetrų ilgio kuoja plaukia 20-25 centimetrų per sekundę greičiu. Užaugusi iki 20-24 centimetrų ilgio, ji gali plaukti 70 centimetrų per sekundę greičiu.

Maksimalus greitis 16,4 centimetro ilgio lydekos - 209 centimetrai per sekundę. Jai užaugus iki 40-44 centimetrų, šuolio greitis pasiekia 279 centimetrus per sekundę; 20-24 centimetrų ilgio kuojos šuolio greitis - 122 centimetrai per sekundę, to paties ilgio karšio - 96 centimetrai, 13,5 centimetro dydžio karpio greitis - 170 centimetrų per sekundę.

Štai maksimalaus kai kurių žuvų greičio palyginimas (rūšis, žuvies ilgis centimetrais, svoris kilogramais, maksimalus greitis centimetrais per sekundę):

Upėtakis - 32,5 - 0,6 - 390, 0;
Šlakis - 100 - 8 - 256, 0;
Lašiša - 150 - 38 - 256, 0;
Kiršlys - 35 - 0,2 - 216, 4;
Sykas - 25 - 0,175 - 140, 2;
Nėgė - 32 - 0,057 - 189, 0;
Karpis - 100 - 20 - 36, 6;
Lynas - 53,5 - 0,4 - 45, 7;

Žuvų jaunikliai dažniausiai plaukioja greičiau, negu suaugę žuvis.

VILKO AMŽIUS

Tai atsitiko dar apie 1860 metus, netoli Dotnavos miestelio..

Buvo saulėta pavasario diena. Netoli namų ganėsi veršelis, žaidė vaikai. Staiga jie pamatė, kaip iš miško iššoko stambus žvėris ir puolė veršelį. Vaikai tuoju sumetė, kad tai bus lūšis arba vilkas ir šauk-

dami nulėkė namų link. Žmonės, dirbę sodybose, tuoju išbėgo į lauką ir pamatė tokį vaizdą: veršelis iš visų jėgų spaudė namo, į tvartą, o ji vijosi didelis vilkas, kuris jau buvo už metro nuo veršelio. Žmonės jau nusprendė, kad veršeliui amen, nes iki namo dar buvo likęs geras kelio galas. Visi iš visų jėgų pasileido į bėgančiųjų pusę. Tuo tarpu vilkas pavijo veršelį, ir griebė jam už kaklo, kad ir kaip keista, veršelis vis bėgo, o vilkas jau taikėsi šokti antrą kartą. Ir taip visą laiką: kiek vilkas bepašokdavo ir begriebdavo veršelį, tiek kartų jis išsprisdavo. Žmonės, skubėję į pagalbą, o ypač vaikai, kurie stovėjo nuošaliau, labai stebėjosi. Greit žmonės pribėgo prie vilko ir veršelio ir, apsupę juos, veikiai vilką užmušė. Tada ir paašikėjo keisto vilko elgesio priežastis. Nors ir didelis, jis buvo visai perkaręs - vienoda ir kaulai. Kailis niekam netiko - daugybė buvo jame plikų vietų, randų bei nuospaudų. Bet įdomiausia buvo, jog vilkas neturėjo nė vieno danties, todėl ir nepagriebdavo veršelio.

ALGIS KNYVĖ

● VILNIAUS dailės salone atidaryta būsimųjų dailininkų paroda. Dvidešimt penki Vilniaus vaikų dailės mokyklos auklėtiniai eksponuoja 60 praėjusią vasarą atliktų darbų. Tapybos, grafikos, skulptūros darbai nukelia parodos lankytojus į vaikų sukurto pasaulį. Įdomūs jų ekslibriai, iliustracijos liaudies pasakoms.

● LIETUVOJE pastaraisiais metais plačiai vykdomas žemės nusauginimas. Todėl Lietuvoje ežerų skaičius sumažėjo. Visame plote liko 2,834 ežerai, kurių apimtis nemažesnė, kaip pusė hektaro.

SKELBIMAS

Dievo Karalystės Žinios

(Tiesinys)

Ką Biblija Kalba Apie Paveikslus ir Stabus?

Mozės 2-roj Knygoj 20:4-5 sakoma: "Nedaryk nei joki paveikslą, nei pavydalą, artai būtu danguje, ar ant žemės, po žeme arba vandenyje. Negarbink ir nesilenk jiems, netarnauk jiems, nes aš Viešpats tavo Dievas atlinkysiu ir bausiu tave."

Dovidas Psalmoje 97:7 taip sako: — Sarmatyti turėtų visi tie, kurie paveikslams tarnauja ir stabais giriiasi. Pranašas Jeremijus 10:3-6 taip kalba: — Nes žmonių padaryti dievai vieni niekai. Jie iškerta miške medį ir dailydė su kirviu nutašė dievaitį. Paskui pagražina su sidabru bei auksu, pritvirtina jį su vinimis, kad nenukristų; jie niekas daugiau nėra kaip tik stulpai aptraukti; jie negali kalbėti, nei paeiti, reikia juos nešioti. Todėl nesibijokite jų, nes jie negali niekam pagelbėti, nė nuostolių padaryti. Bet Tu Viešpatie Dieve, nėra Tau lygaus, nes Tavo vardas yra įrodytas per Tavo didžiųjų darbų. Kas Tavęs nesibijotų, Tu Karaliau tautų?

Taipgi pranašas Izajus 44 skyriuje rašo apie dievaikių darytojus: — Mes dabar gyvename tame laike, kuriame Dievo bausmė palietė dievaikių dirbėjus ir jų garbintojus, ant viso paviršiaus žemės. Taigi meskime nuo savęs visokios rūšies dievaikius kaip Pranašas sako Izajus 2:20. Darbai Apaštalių 17:29. Atiduokime garbę vienam Dievui, Sutvertojui dangaus ir žemės, ir visų matomų ir nematomų daiktų; taipgi Jo Sūnui Jėzui Kristui, kursai ėmė galybę, pradėjo viešpatauti čia ant žemės; kuris gali mus apsaugoti nuo ato bombų ir kitų distraktyvių elementų. Todėl maldoje kreipiamės varde Jo. Dan 12:1.

(Rus daugiau)

Kas įdomiaujatės apie Tiesą, mes prisiųsim veltui knygečių. Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBĖDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJE MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIU.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

1973 m. kalendorius - \$ 1,50.

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5½ %
šėrus ir sutaupas	6½ %
už vienu metų terminuotus indėlius	7 %
ir 3 metams	7½ %
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10 %
nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,200,000.

NAUJA MERGAIČIŲ CHORO "AIDAS" PLOKŠTELĖ. Hamiltono mergaičių choras "Aidas" vad. sol. V. Verikailio išleido pirmąją savo dainų plokštelę "Baltos gėlės". Plokštelės išleidimui bei jos platiniui rūpinasi tėvų komitetas vadovaujamas p. V. Sako. Plokštelę galima gauti pas leidėjus bei pas platintojus. Kaina 6 dol. Persiuntimui pridedama 75 centai. Čekiai rašomi "Hamiltono Mergaičių Choras" "Aidas" vardu. Užsakymai siunčiami šiuo adresu:

Mr. P. Grybas,
61 Magill Str.,
Hamilton 13, Ont.

Mergaičių choras "Aidas" šiuo metu intensyviai ruošiasi naujiems koncertams. Su gražiu pasisekimu "Aidas" išpildė dalį meninės programos Vasario 16-sios minėjime Hamiltone vasario 11 d., balandžio 29 d. kartu su sol. V. Verikailio koncertuos Detriote, o gegužės pradžioje choras "Aidas" dainuos Baltimorėje ir Philadelphiaje.

DEVĖTIRŪBAISUVALKŲ TRIKAMPIO LIETUVIAMS KLB Hamiltono Šalpos Fondo skyrius pasiuntė 10 siuntinių - 220 svarų suvalkų Trikampio lietuviams. Atėityje Šalpos Fondas numato dar pasiųsti keliolika siuntinių. Komitetas turi visą eilę laiškų iš Lenkijoje gyvenančių lietuvių, kurie prašo rūbų. Turintieji atliekamų rūbų prašome paaukoti. Malonėkite tik pasikambinti KLB Šalpos Fondo pirm. J. Pleiniui: Tel: 527 - 4876, ir pagal susitarimą rūbai bus paimiti iš namų arba kas turi galimumo prašom at-

vežti šiuo adresu:
137 Gladstone Ave.,
Hamilton, Ont.

KLB Šalpos Fondas visiems bus dėkingas už rūbus ir taip pat komitetas nuoširdžiai dėkoja už aukas šalpos reikalams, sudėtas vajaus metu. Jūsų visų geri norai įgalina KLB Šalpos Fondo komitetą dirbti šį kilnų šalpos darbą.

KAUKIŲ BALIUS. Mergaičių choro "Aidas" tėvų komitetas vadovaujamas V. Sako, posėdyje sausio 19 d. aptarė ir suplanavo darbų kaukių baliui, kuris įvyks š. m. kovo 3 d. Jau nimo Centre. Darbas eina pirmyn. Visi komiteto nariai mielai dirba ir planuoja, kad šis tradicinis kaukių balius pasisektų, kad praeitų malonioje nuotaikoje. Gražiausios ir įdomiausios kaukės bus premijuojamos. Kaukių premijavimo komisijos vadovė p. R. Bagdonienė, kuri rūpinasi premijomis ir jaugavo šias premijas: \$30.00 paskyrė mūsų šaunusis Medžiotų - Žuklautojų klubas "Giedraitis", \$25.00 - Knights TV krautuvės sav. p. A. Pilypaitis, \$15.00 - p. A. Šilinskas, o kitos premijos bus paskelbtos vėliau spaudoje. Taip pat komitetas organizuoja turtingą loteriją, kurios vadovė p. St. Kanopienė rūpinasi fanatų telkimu. Turintieji ir norintieji paremti mūsų jaunimo veiklą, prašome skambinti loteriją vadovui p. St. Kanopienėi, Tel: 545 - 2703 arba fantus atnešti sekmadieniais prie bažnyčios ir perduoti komiteto nariams. Visi prisidėkime prie šios loterijos suorganizavimo. Taip pat šokių metu veiks

turtingas baras. Rengėjai maloniai prašo tautiečių nesinešti "mikių". Juk tai draudžia vietiniai įstatymai. Kartais gali susidaryti nemalonumų rengėjams ir patlems dalyviams. Šokiams gros visiems gerai žinomas "Highlights" orkestras. Rengėjai kviečia visus gausiai dalyvauti šiame tradiciniame kaukių baliuje. Jau dabar pradėjime ruošti kaukes. Savo gausiu atsilankymu paremsite mūsų mergaičių choro "Aidas" veiklą. Tad visi, jauni ir seni, maži ir dideli, skirkime kovo 3 dienos vakarą šiam tradiciniam kaukių baliui.

J. Šilelis.

• **HAMILTONO** lietuviai Vasario Šešioliktosios šventę surengė vasario 11 d.

• **HAMILTONO** mergaičių choras "Aidas" kovo 3 dieną rengia kaukių balių.

• **HAMILTONO** lietuvių kredito kooperatyvos "Talkos" 1972 metų apyskaitoje banko vedėjas praneša, kad "Talka" jau 18 metų gražiai veikė, bet praeiti 1972 metai buvo patys sėkmingiausi. Suvestas balansas padidėjo \$831,000, o tai sudaro 27% padidėjimą. Apyvartos buvo padaryta \$17,730,000. "Talkos" kredito kooperatyvas išgydamas nuosavus namus žymiai sutvirtėjo ir jo padarytoji finansinė pažanga tai liudija. Lygiai prie banko išaugimo prisidėjo ir veikiančios jo agentūros St. Catharines, ir Londone, kur padaugėjo 17 naujų narių.

GARSĖJA TRAKŲ KAPELA

Penkiasdešimtais metais savo jubiliejaus metais Sovietų Sąjunga daug meninių jėgų paskleidė po platųjį pasaulį. Kaip lapkričio 22 d. "Vilniaus Tiesa" praneša, į pasaulį pateko ir Trakų rajono populiari kaimo kapela, prieš tai laimėjusi laureatės vardą ir, kaip geriausia iš visų kitų, buvo pasiųsta į Belgijoje ir Olandijoje rengiamus tarptautinius dainos ir muzikos festivalius. Kapelai vadovauja muzikas Jurgis Gaižauskas.

• **VILNIUJE** esą įsteigti prekybos ir pramonės rūmai. Jie turi tikslo padėti plėsti ekonominius ryšius su kitais kraštais.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

5¾% už depozitus
6% už šėrus
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7¼% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas
8% už mortgičius

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificatus) už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

**LIETUVIŲ
JSTAIGA**

Baltic Exporting Co.

480 RONSEVALLES AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

• Lietuvos Nepriklausomybės šventė įvyksta vasario 18 d. 4 val. po pietų. Pagrindinis kalbėtojas ministeris dr. S. Haidasz. Iškilnėse dalyvaus neseškai iš okupuotos Lietuvos atbėgęs teisininkas Z. Butkus su žmona.

Antroje programos dalyje lietuvių tautiniai šokiai, dainos, kuriuos atliks vieto meno pajėgos.

• Toronto lietuvių inžinierių ir architektų naują valdybą sudaro: pirm. V. Petrulis, vicepirm. J. Stankus, sekr. R. Rimas, išd. A. Cipliauskas, parengimų vadovas A. Raudys.

• Toronto universiteto Lietuvių studentų klubas TULSK, susitaręs su Toronto universiteto administracija, paskelbė vasario 23 "Lithuanian Day on Campus". Programa bus sudaryta iš trijų dalių;

meninė dalis — tautiniai šokiai, parodos ir t.t.; lietuviška vakarienė; vakarienė neformali programa.

• **TORONTO** universiteto lietuviai studentai paskelbė vasario 23 d. "Lithuanian Day on Campus". Bus paroda, lietuviška vakarienė ir kiti pajvairinimai.

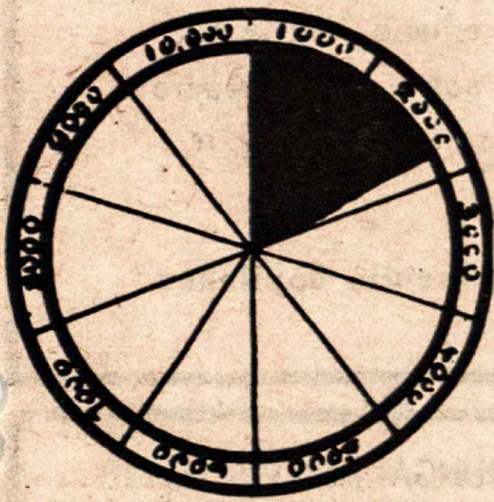
**KANADOS
BENDRUOMENĖ
PAKVIETĖ VLIKĄ**

Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybei pavičius, šių metų Vliko Seimas įvyks gruodžio 1-2 d. Seime bus paminėta ir 30-ji sukaktis. Praverstų, kad šiemet savo gyvenvietėse susibūrę lietuviai pasistengtų šią sukaktį kuo plačiau, per ką būtų visuotiniau išryškintos Lietuvos laisvinimo pastangos ir priemonės.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

montreal

N L AKCIJŲ VAJUS

Tęsiame sąrašą asmenų, kurie pirkė NL bendrovės akcijų:

—•—

NL akcijų platinimo vėjas, nuo paskutinio pranešimo, vėl pakilo 17 akcijomis, 170.00 dol. sumoje.

Bendrainuo vėjaus pradžios 1972 m. kovo mėn. vi-so išplatinta 181 akcijų 1810.00 dol. sumai.

NL akcijų vėjus vykdo-mas ir toliau, tad visus NL skaitytojus maloniai kviečiame įsijungti į sa-

vosios spaudos remėjų ei-les.

Šio NL akcijų vėjaus tikslai yra: įsigyti tobu-lesne laikraščio leidimui priemonės ir atlikti būtina NL namų remontą bei pristatyti antrąjį aukštą.

Vienos akcijos kaina tik 10. dol. Jei daugumas NL skaitytojų įsigytų tik po vieną akciją, būtų labai lengvai pasiekta užsi-bręsto 10,000 dol. su-mos.

Reikėtų atkreipti ypa-tingą dėmesį į laisvosios lietuviškos spaudos ugdy-mą.

Dabar skelbiame naujų NL skaitytojų sąrašą kurie įsigijo NL akcijas: 55. V. Dailydė iš Toronto, ilgametis NL skaitytojas, gerai suprasdamas šio vėjaus reikšmę įsigijo 1 akciją.

56. J. Kynas, iš Edmontono taip pat ilgametis NL skaitytojas, prie jau iš se-niau turimų 2-jų akcijų, įsigijo dar 2 naujas akcijas. 57. A. Daugelavičius, akty-vus Montrealio bendruo-menės narys " Nepriklau-

somos Lietuvos" spaudos bendrovės revizijos ko-misijos pirmininkas, kaip ir visada jautrus lietuviš-kos spaudos reikalams, prie jau turimų NL akci-jų, įsigijo dar 2 naujas NL akcijas.

58. M. Rutkauskas, Mike's Texaco service stations sa-vininkas (žiūr. skelbimą Pointe Claire, P.Q.) ne karta yra parėmęs NL ir atsiliepdamas į mūsų kvietimą, prie jau turėtų 10-ties NL akcijų, įsigijo dar 5 naujas NL akcijas.

M. Rutkauskas yra geras automobilių specialistas, todėl patartina visiems Montrealio lietuviams esant reikalui į jį kreip-tis.

59. P. Klezas "Nepriklau-somos Lietuvos" valdybos išdininkas, anksčiau akty-viai dirbęs Montrealio DLK Vytauto klubo valdy-boje, bei KL Bendruome-nėje dar įsigijo 4 akcijas. 60. K. Mileris iš Hamilto-no, aktyvus KL Bendruo-menės narys, ilgametis NL skaitytojas, pirkė 1 akciją.

61. V. Lapenat, ilgametis NL skaitytojas, General Construction Reg'd. savi-ninkas iš LaSalle, P.Q., (žiūr. skelbimą)

Įduodamas dvidešimties dol. čekį pareiškė: Ir aš noriu prisidėti prie savo protėvių kultūros išlai-kymo.

Reikia tikėti kad ir kiti mūsų profesionalai pa-rems mūsų laikraštį, o ypatingai Montrealiečiai, kuriems NL reikalai yra visų arčiausi.

J. Šiaučiulis,
Vėjaus vedėjas.
**THE TROUBLE
WITH GIANTS**

● BALTIEČIU likimui skirtas dramos veikalas, kaip jau buvo skelbta, bus vasario 17 dieną paleistas į Kanados radio tinklą. Tai yra svarbus mums vi-siems įvykis. Kanados au-torius Len Peterson iške-lia Baltijos žmonių tra-gišką likimą. O kadangi ši vaidinimą atliks profesio-nalai artistai, tai jis ne-abejotinai pasieks plačiausias Kanados gyventojų mases. Šiame veikale kal-bamas apie visus baltie-čius, bet didžioji dalis nuo-pelnų, kad šis veikalas pa-matys dienos šviesą, pri-klauso lietuviams. Ypatin-gai daug triuso įdėjo mū-

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

sų tėvynainis A. Dudara-vičius.

CBC informacijos sky-rius visai Kanados etninei spaudai išsiuntinėjo pra-nešimus apie veiklą "The Trouble with Giants" bū-simą vaidinimą.

Reikia atkreipti visų dėmesį, kad Kanados radio tinklas pirmu kartu lei-džia teisioginai baltiečius liečiančio siužeto veiklą, Arti esantieji ir šiuo vai-dinimu susirūpinę asme-nys norėtų, kad ši proga būtų panaudota platesnės reikšmės Baltijos tautų propagandai. Tai galėtu-me pasiekti, jeigu lietuviai parašytų tai stočiai, iš ku-rios jie girdėjo vaidinimą su padėka, o jeigu nebūtų daugiau atsiliepimų, tai stotyje galėtų susidaryti įspūdis, jog šiuo vaidinimu nedaug kas susidomėjo. O juk mums svarbu, kad ir

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENE
1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

ateityje panašios rūšies pranešimai bei vaidinimai pasirodytų. Tad visi rašy-kim radio CBC stočiai laiškus.

● D. POZNIAKAS, pagar-sėjęs vilnietis boksininkas netrukus bus Amerikoje. Jis atvyksta su sovieti-niais boksininkais ir būsi-mose rungtynėse atliks teisėjo pareigas.

● LITUANICA vardu Ar-gentinoje Rivadavia mies-te bus pavadinta gatvė. Naujos gatvės atidarymas netrukus turės įvykti ir lietuviai toms išskilmėms uoliai rengiasi.

C.R.M. LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniui ir viso kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE **366-6941**

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

● Atliekami mechariniai darbai

● Išores taisymas ir dažymas

● Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.

Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building

Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING

270 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.

MONTREAL.

TEL. 265-3536

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-3275

• "Lito"metinis visuotinis susirinkimas šaukiamas kovo 24 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Kandidatus į valdomuosius organus bus galima išstatyti iki susirinkimo atidarymo-Formas galima gauti abiejuose "Lito" skyriuose.

• ALDONA STEMPUŽIENĖ vieši Chicagoje ir rengiasi naujam lietuvių operos "Carmen" pastatymui.

• MARIJA JANSONIENĖ sausio 13 d. staigiai kraujui išsiliejęs smegenyse mirė. Ji buvo populiarios vasarvietės Cape Cod "Audronės" savininkė.

• "GRANDINĖLĖ" - pagarsėjęs lietuvių tautinių šokių ansamblis ateinančio 29 d. Los Angeles turės savo spektaklį.

• ELENA VASILIŪNĖ - NĖ New Haven, Conn. sausio 15 d. skaitė paskaitą apie Vaižgantą.

• CHICAGOS lietuviai veikėjai sugebėjo išsirūpinti, kad kai kurios didžiosios Amerikos stotys vasario 16 dieną skiria tam tikrą laiką Lietuvos nepriklausomybės paminėjimui.

• A. SUDIKAS, Hamiltono kredito unijos pirmininkas susituokęs su Adele Stanionytė-Šapokienė, persikėlė nuolat gyventi į Toronto.

DĖMESIO

Išnuomojamas naujas namas (bungalow) North Montrealyje. - 8410 Gouin Blvd. East. Skambinti 665-4117.

• PIETU AMERIKOS lietuvių kongresas Sao Paulo mieste vyksta vasario 22 - 24 dienomis. Kai kurie Kanados lietuviai tuo metu organizuoja ekskursiją į Pietų Ameriką. Kelionė užtruksianti 7 dienas.

• SAULT-STE-MARIE, žuvo Pranas Bružas, 60 metų, jo automobiliui susidūrus su kita mašina.

• Kapt. R. Navikėnas ir Maj. R. V. Paukštaitis yra išvykę į Vietnamą, karo paliaubų priežiuon.

• J. Rimkienė su dukterimi ir jos šeima-B. McDonald Ottawoje, yra išvykę atostogoms į Floridą.

DĖL VASARIO 16 SURINKTŲ AUKŲ

Š. m. sausio 15 d. Vliko Valdyba pasiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobeliui ir JAV LB Krašto Valdybos prim. V. Volertui raštus, kaip šiemet Vasario 16-sios minėjimuose surinktosios aukos turėtų būti tarp Vliko, Altos ir LB paskirstytos. Žemiau dedame tų raštų turinį:

"Su šiuo laišku siunčiame mūsų mintis bei konkrečius siūlymus, liečiančius šių metų Šešioliktosios Vasario minėjimą JAV eše."

"Jie nėra idealūs, tačiau turėtų būti visoms šalims priimtini."

"Ši pareiškimą Vlikas numato netrukus paskelbti visuomenei."

"Bendram reikalui ir

Lietuvos laisvinimo darbo labui kviečiame šių siūlymų laikytis. Iš anksto dėkojame.

• VASARIO mėn. 21 d. Ottawoje, Parliament Hill, pabaltiečių komitetas rengia koncertą, į kurį pakviesta daugelio valstybių konsulai ir spaudos atstovai. Šio koncerto programoje pakviesta dalyvauti solistė Gina Čapkauskienė.

KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

KLB ŠVIETIMO KOMISIJA sausio 31 d. nutarė šaukti kovo 24 d. Toronte Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą.

• POPIETĖ su dr. V. Sruogienė įvyko vasario 4 d. Chicagoje, Tautininkų namuose. Istorikė kalbėjo apie Lietuvos žymiausias pilis ir apie istorinius įvykius tose pilyse.

• JUOZAS RIMANTAS / SLAPŠINSKAS / mirė Vilniuje. Jis buvo Valstybinės Bibliotekos direkto-

VASARIO 16 MINĖJIMAS

1973 m. vasario 18 d., sekmadienį 3 val. p.p. PLATEAU SALEJE, 3710 Calixa Laval Ave., Montreal, Que.

Prelegentas Vytautas Gruodis.

Koncertinę dalį išpildys B. Vaitkūnaitės-Nagienės vedama "Neringos" tunto vyr. skaučių išraiškos šokio grupė, Aušros Vartų choro vyrų oktetas su sol. A. Keblių ir "Gintaro" ansamblis.

Rengia KLB Montrealio apylinkės Valdyba

LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGA MONTREALYJE maloniai kviečia visus studentus ir vyresnius dalyvauti šiame pirmajam

POEZIJOS VAKARE,

kuris įvyks vasario 24 d., šeštadienį 7,30 val. vak., Martique Motor Inn. (Guy ir Dorchester gatvės).

Programoje dalyvauja: V. Akstinas, K. Barteška, H. Nagys.

Taip pat kviečiami dalyvauti ir jaunesnieji poetai.

Po programos bus teikiamas ir stiprus punšas.

P.s. Salėje telpa tik 60 asmenų, tad malonėkite įsigyti bilietus iš anksto pas L. Giriūną, V. Kudzmą arba V. Ptašinską. Duri's uždarius, niekas daugiau nebus įleidžiamas. Jaunieji poetai, kurie norėsite dalyvauti programoje, prašome skambinti V. Ptašinskiui - 366-9916.

rius ir knygų rūmų bibliotekos klubo "Geležinis grafijos skyriaus vedėjas. Vilkas" valdyba, š. m. vasario mėn. 25 d., 1 val. p. p.

• LIETUVIŲ darbininkų draugija Brooklyne šiems metams išrinko valdybą tokios sudėties: Bronė J. Remeikio restorano "Elgin Lunch" patalpose, šaukia visuotinį narių susirinkimą.

Spudienė, pirmininkė, A. Mačionis, vice-pirmininkas, A. Šateika, sekretorius, S. Briedis, išdininkas. Susirinkimas svarbus, nes bus renkama nauja klubo valdyba ir nustatomos gairės tolimesnei klubo veiklai.

Tikimės, kad visi klubo nariai šiame susirinkime dalyvaus.

Sudburio žvėjų ir me-

Valdyba.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	5.0% Asmeninės
Taupomasis s-tas	6.0% Nekiln. turto
Term. ind. 1 metams	6.5% Čekių kredito
Term. ind. 2 metams	7.0% Investacijos
Term. ind. 3 metams	7.5% nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263, Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL-vaqartimuosius, arba, pagaliau, padov anokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: gatvė ir Nr.

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčia: / pavardė ir adresas:

Žemiausios kainos! MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.